

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lietuvių Katalikų Laikraštis,
Eina kas ketvirtadienis
Prenumer. kaina mėn. 50
Užrubežyje 307 W 30th st
Pavieni numeriai 3c.
"SAVAITINIS DRAUGAS"
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel Drover 6114.

SAVAITINIS DRAUGAS

LIETUVIŲ KATALIKŲ LAIKRAŠTIS

ORGANAS LIETUVIŲ R.-K. FEDERACIJOS, SUSIVIENIJIMO L. R.-K. AMERIKOJE.

"SAVAITINIS DRAUGAS"
Lithuanian Catholic Weekly
Published every Thursday by
Draugas Publishing Co.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Tel. Drover 6114.
Yearly subscription in U. S.
\$1.50; Foreign countries \$2.50.
Single copy 3c.

Metai-Vol.-VIII

CHICAGO, ILL., KETVIRTADIENIS, 14 DIENA RUGS. (SEP.) 1916 M.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER JULY 8th, 1912 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

No. 37

TALKININKU PERGALES BALKANUOSE

SAJUNGININKAI FINA PIRMYN MAKEDONI- JOS FRONTE.

Londonas. — Visa sąjungininkų kariuomenė Makedonijos fronte pradėjo užpuolimą prieš bulgarus tokiu smarkumu, kad bulgarai be atsipeikėjimo nešinosi atgal. Kaip kokia audra pakilo prieš bulgarus francuzai, anglai, serbai, černogorai ir albanai.

Anglų armija po smarkaus nušio perėjo Strumą upę ir paėmė visą bulgarų apkasų sistemą su Nivologen miestu.

Kiek toliau francuzai pašėlusiai mušasi su bulgarais. Francuzai paėmė Yeminah miestą.

Vakaruose nuo Vardar upės kita francuzų armijos kolonuma paėmė mylią bulgarų apkasų.

Paskiau gauta žinia iš Salonikų, kad bulgarai visu frontu prieš sąjungininkus neatsilaikę ir traukiasi atgal.

BULGARAI - VOKIEČIAI MĖGINA PEREITI DUNOJŲ.

Londonas. — Bulgarijai vokiečiai pradėjo bombarduoti trečią Rumunijos tvirtovę Giurgevo. Šita tvirtovė yra kitą pusę Dunajaus. Didžiulėmis armotomis norima sudaužyti tvirtovę ir pereiti per Dunojų.

PALIJOSAVO GENEROLĄ.

Vienna. — Austrijos kariuomenės generolas Pflanzer - Baltin inteiškė eieciuriu rezignaciją. Sakosi sergės ir tolesniai negalys pildyti savo pareigų karės lauke. Ciecorius Pranas Juczas generolo rezignaciją priėmė. Gen. Pflanzer - Baltin su savo armija veikė prieš rusus ir rumunus Bukovinos ir Transilvanijos frontuose.

RUMUNAI PAĖMĖ ADA - KALE.

Londonas. — Iš Bukaresto pranešama, kad rumunai paėmė Ada - Kale s. l. Dunajuje, priešais austrų miestą Orsova.

Austrijos vyriausybė daug pinigų išleidžiusi tės salos sustiprinimui.

Dabar rumunai pilnai kontroliuoja komunikaciją Dunajumi.

RUSAI PAĖMĖ KAPUL KALNĄ.

Petrogradas. — Bialy Čeremoš upės apylinkėse, Karpatuose, rusų kariuomenė paėmė kelias augštumas. Austrų kontratakos atmuštos.

Rusai paėmė Kapul kalną ir visas aplinkines augštumas. Paimta nelaisvėn 13 austrų oficerių ir suvirš 900 kareivių. Be to rusams teko 7 kulkasvaidžiai, 3 apkasų mortiros ir vienas projektorius.

FRANCUZAI EINA PIR- MYN SOMME FRONTE.

Londonas. — Siauriuose nuo Somme upės francuzai uždavė didelį smugį vokiečiams 4 mylių ilgio frontu. Į pusvalandį francuzai paėmė pirmosios vokiečių linijos apkasus ir suvirš 1,500 vokiečių kareivių. Tuo savo laimėjimu francuzai nužengė arčiau Peronne miesto, svarbaus geležinkelio centro.

DIDELĖ BETVARKĖ GRAIKIJOJ.

Atėnai. — Kelinta jau diena tęsiasi kabineto krizis. Vieni ministrai nori, kad Graikija tuojais stotų karėn sąjungininkų pusėje. Kiti laikosi kara-

liaus nuomonės — priešaisi kare. Ministerių pirminkas Zaimis norėjo atsi-statyti, bet karalius nesutiko. Karalius su ministrais kasdien atlaiko posėdžius ir nieko gero netaria. O čia sąjungininkai ant sprando stovi ir prievarta stumia karėn.

Atmaina visgi turės pagaliau įvykti. Jei Graikija bus įvelta karėn, karalius tuomet, sakoma, pasitrauks nuo sosto.

ATPLAUKIA NAUJA NAR- DANČIOJI LAIVĖ.

Berlynas. — Iš Bremeno gauta žinia, kad dar viena vokiečių nardančioji prekybinė laivė iš ten išplauksianči į Ameriką pabaigoje rugsėjo. Laivė "Deutschland" po sunkiai kelionei taisoma. Prekybinių nardančių laivų kompanijos direktorius Heinegen paklaustas, kumet laivė "Bremen" pribrus į Ameriką. "Vienas Dievas težino", atsakė ir daugiau nenorėjo kalbėti tame dalyke.

A. † A.

Siandie gavome liudną žinią, jog Jėriškyje, Kauno gub., Panevėžio apskr. m. rė plačiai žinomas lietuvių rašytojas kanaunikas Jonas Balvočius ("Gerutis"). Plačiau apie vėlionį parašysime kitame numeryje.

VOKIETIJA UZBLOKUO- SIANTI ANGLIJĄ.

Berlynas. — Vokietija galutinai nusprendžiusi užblokuoti Angliją pradėjus atei-nančio sausio mėnesiu. Tam tikslui gaminama 300 nardančių laivų. Šiomis laivėmis vokiečiai apsisia visą Angliją ir neleis įvežti arba išvežti maisto ir kitokių prekių, ypač karės amunicijos ir ginklų.

BULGARIJAI REIKALINGI PINIGAI.

Haaga. — Bulgarijos karalius Ferdinandas su savo sunumi Borisu ne veltui apsilankė pas kaizerį vakari-niam karės fronte. Jis reikalavęs pinigų karės vedimui. Kaizeris pasižadėjęs parupinti pinigų Bulgarijai.

PAGROBĖ \$150,000,000 BELGIJOJE.

Londonas. — Iš Haagos pranešama, kad Vokietijos militarinė vyresnybė pagrobė 150 milijonų dolerių iš belgų tautinio banko. Vokietijos vyriausybė tuos pinigus su 5 nušimčiu pasiraždėjo sugrąžinti už dviejų metų pasibaigus karėi.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ".

MOTERŲ KATALIKŲ SA- JUNGA ITALIJOJ.

Italijoje katalikės moteris darbuojas su didžiu pasisekimu, delto, kad turi švie-sius ir nuoseklius vadus. Vyriausia jų valdyba yra Ryme. Sąjunga pavesta šventos Kotrinos Sienietės globai. Svarbiausis sąjun-gos tikslas — išauklėti dorą tikintį jaunimą. Sąnarės moteris stengias susipažinti su vaikų auklėjimo bu-du, mokina vaikus katekizmo. Turino mieste įkurti kursai priruošimui tinkamų katekizmo mokytojų.

Mūsų gi moteris apie vai-kių auklėjimo būdą nei su-pratimo neturi. Delto vai-ka ir auga, kaip medžiai n ške.

OLANDIJĄ BĖGA VOKIE- ČIŲ KAREIVIAI SU NELAISVIAIS.

Haaga. — Į Olandiją kas savaitė šimtais atbėga Vo-kietijos kareiviai dezerte-riai ir paimti vokiečių nelaisvėn rusai, francuzai ir anglai kareiviai. Taip skai-tingai kareiviai ir nelais-viai bėga todėl, kad Olan-dijos rubežius nėra taip as-triai saugojamas, kaip ka-rės pradžioje. Nelaisviai pabėgėliai su nepagydyto-mis žaizdomis, išalkę, api-plyšę, su ženklais ant ku-

no nuo mušimo. Anot jų pasakojimo, šimtai nelais-vių vokiečių stovyklose mir-šta badumi, nuo persidir-bimo, nuo neišpasakytų per-sekiojimų ir kuno bausmių. Visi nelaisviai kasdien val-gydinami tik skysta sriuba, pagaminta iš burokų su bulviniais miltais. Nelais-viams kai kada dar padali-nama po riekutę duonos.

Daug iš nelaisvių pabėgė-lių vokiečių parubežinės sargybos kareiviai nušauja. Kai kurie vokiečių paru-bežinės sargybos kareiviai pasigamina civilius rubus ir juos laiko paslėpę kru-muose.

Vienas belgas, pabėgęs iš vokiečių nelaisvės, pasako-ją:

Iš Belgijos bėgdamas ar-tinuosi prie Olandijos ru-bežiaus. Staiga netikėtai užėjau ant vokiečių paru-bežinės sargybos kareivio, kurs mane su šautuvu su-laiko.

"Stai, žiūrėk", aš jam sa-kau išsitraukęs iš kišeniaus sauja pinigų", duosiu tau visus, tik man nieko neda-ryk. Aš žinau, kad savo galvą statau pavojum, bet geriau mirti, negu ilgiau ge-vinti šioj vargo ir ašarų ša-lyj. Leisk man keliauti į Olandiją".

Kareivis susiraukė ir pa-stumėję šalin mano ranką su rodomais jam pinigais. "Gerai", sako jis, "bet tu negali eiti vienas. Aš ei-vu su tavimi drauge. Pa-lukėk trupučiuką".

Kareivis įlindo į šale sto-vinčius krumus ir apsitaisė civiliais rubais. Ir veikiai abu atsiderėva toli Olan-dijoje.

Paskui man tas kareivis dezertėris pasakojo, jogei daug vokiečių kareivių no-rė pabėgti į Olandiją, bet neturi civilių rubų ir pinigų neišsistiklė rasti sau kokį darbą Olandijoje. O kuomet prie tų kareivių pasiu-ka koks nelaisvis su pini-gais, tuomet jau kitas išro-kavimas.

Daug rusų nelaisvių, at-bėgę Olandijon, po laukus slapstosi, nes jie nežino, ko-kioj šalyj jie esą.

SIANDIE VAKARE DIDELIS SUSIRIN- KIMAS SV. JURGIO PARAPIJOS SVE- TAINĖJE.

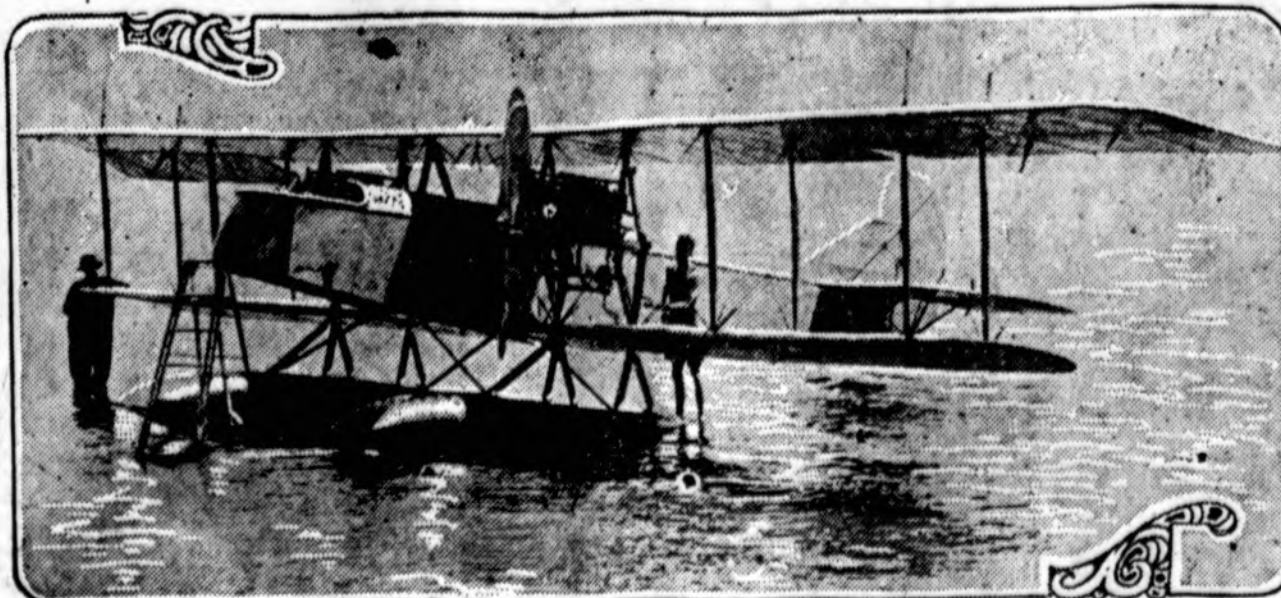
VISI ATEIKITE!
(Skaitykite apie tai
ant 4 puslapio)

Kova su be- dieviais par- mazonais

Belgijos katalikai vis la-biau ir labiau ima suprasti, koki žmonijai nelaimė yra bedieviai. Dabar Belgijoj jau susitvėrė galinga sąjun-ga, uždėjo savo laikraštį, kurio užduotis yra kovoti su bedieviais. Sąjunga grei-tai platinas. Laikraštis vis daugiau ir daugiau turi skai-tytojų. Kada lietuviai su-pras, koki nelaimė yra be-dievytė, kada ims isitik-rųjų su ja kovoti?

PAMINKLAS KUNIGUI BOSKO.

Italijos mieste Turine rengiama statyti kunigui Bosko gražus paminklas. Tas uolus kunigas tikrai to užsiėmė. Jisai buvo tikru našlaičių prieteliu: rinkda-vu juos, šelpdavo juos, du-davo jiems valgyti, drabu-žius, prieglaudą. Paskiaus jis įsteigė tam tyčia našlai-čiams gražiausius namus. Tuos našlaičius jis ten mo-kindavo tikėjimo tiesų, a-matų, kad paskiaus tie naš-laičiai patį sau duoną ga-lėtų pelnyti. Tokių našlai-čių prieglaudų, įsteigtų ru-besčių ar paraginimu kuni-go Bosko, Italijoj jau skai-tos tukstančiais. Boskos darbą pradėta dabar varo toliau kunigai salezijonai. Ir lietuviams reikėtų ne-užmiršti savo našlaičių, ku-rie, auginami svetimaučių prieglaudose, ištautėja, o kartais ir savo tikėjimo nu-stoja.

Naujos rūšies Suv. Valstijų hydroplanas, kurs į 10 minučių gali pasikel-ti 5,000 pėdų augštumon.

LIETUVOS REIKALAI

PABĖGĖLIAI IESKO SAVIŠKIŲ AMERIKOJE.

Veronika Kliazis nori susirašinėti su savo giminėmis Amerikoje — Jurgiu Mikolajunu, Ona Pangiene, Marijona Vališonis ir ir A. Vališonis.

Adresas: Kostroma, Litovskio Komiteto, Rusina 34, Veronika Kliazis. Russia.

Stasius Stanislovaitis Kopačys nori susirašinėti su pažįstamais amerikiečiais. Adresas: Maskva, Miliutin-ski perėlok, uėbnoje zavėdenie "Znanie", kursistu Stanislavu Kopaču. Russia.

Petras Jankevičius paieško savo brolio, Konst. Jankevičiaus, kurs gyvenęs 5 metai Chicagoje. Prašomas tuojais atsilipti adresu:

Dieistvujušėja armija, štab osadnogo artileriskago polka, staršomu medicinskomu feldšeru Petru Jankeviču. Russia.

BAISIOJI NEMUNO ŽUVIS.

(Tikras atsitikimas)

Praeitoje vasaroje keli Kaimelio parapijos žuvininkai susitarė eiti žuvų gaudyti į Nemuną. Betraukiant tinklą viens žvejys tarė:

— Bet kas tai yra, kad tinklas taip sunkus? Turbut didelė žuvis išpainiojo. Vyzai, greičiau vėžkim prie kranto!

— Ana kaip vanduo kunkuliuoja... — pastebėjo kitas.

— Bėgkim! bomba! Vanduo šnypščia, kaip pasiutęs — suriko nusigandęs trečias.

Vos žuvininkai išbėgo ant kranto, staiga ore pasigirdo baisus trenksmas, nuo kurio sudrebėjo visa apylinkė.

Kukarskės kaimo net krosnys keliose namuose sugriuvo, o Kaimelio klebonijos kiemo vartai išvirto.

Plysdama bomba tinklą sugadino, bet visi žvejai išliko sveiki, tik išspradžių buvo biskį nuo trenksmo apsvaigę.

Tokie atsitikimai Lietuvoje karės metu gan dažnai pasikartodavo. Mat, visur laukuose buvo pilna bombų. Piemenis gi, radę plieninius kiaušinėlius, imdavo juos daužyti, šie sprogdavo ir vaikus užmušdavo bei sužeisdavo.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

ŽYDAI

Tęsa.

ZYDAI IR LAIKRAŠTĖJA.

Augštas Francijos valdininkas žydas Cremieux yra pasakęs saviems: "Viskas priguli nuo paaiškinimo per laikraštį. Rupinkimės jį paimti, tuomet veikiai turėsime viską savo rankose".

Tas jo patarimas jau įvyko: laikraštį jėi ne visai, tai bent didesnioji jos dalis tarnauja žydams.

Didžiosios telegrafų agentūros yra laikraščiams tikrais žinių šaltiniais. Jos priguli žydams. Anglijos telegrafų karchu yra žydas Reuteris. Iš jo telegrafikos agentūros semia žinias apie 5 tūkstančiai laikraščių. Žydų rankose yra agentūros: Vokietijoje Wolff'o, Romoj — Stefani'o, agentura Budapešte. Žydai turi įtekme į Amerikos telegrafinį biurą "Associated Press" New York'e.

Turėdami telegrafų agenturas savo rankose, žydai gali kontroliuoti žinias, arba jas iškreipti. Tai jų neįkarta ir daroma.

Kaip su agenturomis, taip pat yra ir su laikraščiais.

Vokietijoje didesnieji ir iškmingesnieji laikraščiai yra žydų rankose. Tokiais yra laikraščiai "Berliner Tageblatt", turis 220 tūkstančių prenumeratorių, "Berliner Morgenzeitung" 100,000 prenumeratorių, "Berliner Volkszeitung" 78 tūkstančių prenumeratorių, "Allgemeine Zeitung des Judentums", "Berliner Morgenpost" — 350 tūkstančių prenumeratorių, "Berliner Abendpost" — 70 tūkstančių su virš prenumeratorių, "Berliner Allgemeine Zeitung" 170 tūkstančių su virš prenumeratorių, "Berliner Illustrierte Zeitung" — 520 tūkstančių prenumeratorių, "Berliner Boersenkurier", "Neue Boersenzeitung", "Vossische Zeitung", "Vorwärts", "Berliner Lokal-korrespondenz", "Frankfurter Zeitung", "Koenigsberg Hartung'sche Zeitung" ir tt. Anot statisto Theodor'o Fritsch'o dauguma socialistų laikraščių yra žydų ar leidžiami, ar redaguojami. Priminsiu čia bent šitus: "Der Turm", "Der Pan", "Der Kritiker", "Das neue Montagsblatt", "Sozialistische Monatshefte" ir t. t.

Literatūros historikas Bartels tvirtina, kad žydams priguli dvi trečiąj, jei ne tris ketvirtosios dalis visų Vokietijos laikraščių.

Austrijoje anot E. v. Hartman'o, kuonevisi laikraščiai yra žydų rankose. Vienoje visi dienraščiai, išskyrant "Reichspost", "Deutsche

1) Dr. J. Eberle — Grossmacht Presse, 1. 175.
2) "Kritiker und Kritiker" 1903 m. 1. 113.

Volksblatt", "Neuigkeit, Weltblatt", "Ostdeutsche Rundschau", priguli žydams.

Vienmoje "Neue Freie Presse" dienraščio redakcijoje dirba 31 žydas, kitų gi Vienos dienraščių redakcijose rasime po 12, 15, 16, 20 žydų.

Vengrijoje iš 1,000 laikraščių vos 100 priguli katalikams, 25 — protestantams, o apie 800 laikraščių priguli žydams. Vargiai tat dristumėme sakyti, kad grąpas Zelinski's suklydo, kalbėdamas: "Visoje pasaulyje dalis spaudos priguli žydams, bet pas mus (Vengrijoje), kitokių laikraščių beveik ir nėra, kaip tik žydiški".

Statistikos žinovas Fritsch'as kalba, jog "stebėtinai daug yra anglišių, amerikoniškų laikraščių, kurių savininkais, vedėjais, redaktorais ar bendradarbiais yra žydai. "New York World" valdo žydas Jakob'as Pulitzer'is, "Daily Telegraph" priguli žydai Lawson'ui, kuris dabar jau vadinasi lord Burnham. Visai žydiški yra laikraščiai: "Morning Post", "Tribune", "Daily News". Garsingasis pasaulyje "Times" nuo 1898 metų priguli labiausiai nuo Rothschild'o.

Francijos iškmingiausi laikraščiai, kaip šitai "Le Matin", "Gaulois", "Temps", ir t. t. yra žydų rankose. Italijoje jau 1890 metais statistika rodė, kad to krašto laikraštį valdo kuone vieni žydai. Nemažai ir rusų laikraščių arba priguli žydams, ar bent yra žydų iškmingė.

Didesnieji švedų laikraščiai: "Svenska Dagbladet", "Dagens Nyheter", "Handelstidningen", "Goteborgs-Posten" yra kiaurai žydiški.

1) Vaterland. — Wien. No. 113, 1906 m.
2) Dr. J. Eberle — Grossmacht Presse 1. 175 — 186.
(Toliau bus)
A. Maliauskis.

Ivairios Žinios

PUSĖ MIESTELIO SUDEGĖ.

Iš Winnipeg, Man., pranešama, kad šiomis dienomis išdegė pusė miestelio Bruno. Nuostoliai dar neapčiuoti. Ugnij, sako, žuvę ir keletas žmonių.

VOKIEČIŲ NUOSTOLIAI.

Telegramos iš Londono praneša, kad vokiečiai šioje karėje jau netekę 3,376, 136 žmonių. Tame skaičiuje: 832,162 užmušta, 399,759 paimta į nelaisvę, o likusieji sužeisti bei serga.

PLUNKSNOS ISTORIJA.

Mūsų rašomoji plunksna turi gan įdomią istoriją. Prieš Kristaus užgimimą žmonės vartojo dviejų rūšių rašymui plunksnas: vienos

NEDEKINGUMAS

Dažnai, net piktumas ima, Vada, kad ir nuolaidžiausi; Del idėjos, už veikimą, Atmet tave it baisiausi.

Manai, kad galėsi būti, Panašiai pas katalikus? O, ne! — Klausyk! miels broluti: Tai pat yr' pas cicilikus.

Montvidas kiek nukentėjo, Kuniga Žebri nušaudams. Del idėjos, mirt pris'ėjo, O mirė cicilikaudams! —

Tokį prakilnų "geroju", Cicilikų apgynėją, Ažuot apšaukti šventuoju, "Draugai" jo išsižadėjo.

Barauską, tikrą šviesuolį, Kurs net tamsoj' vištas matė; Kaip kalėjiman papuolė, Tuoj "draugai" jo nusikratė. Tik dar Moeckus kiek laimingas, Jo mes neišsižadėjom; Velnių kupčius, Jis galingas, Jam užtai aukas sudėjom.

Jam aukoti yra nauda, Negaila duoti skatikų; Lai daug velnių jis prigauo, Tad bus daugiau cicilikų.

Grigaitį, Moeckaus gerbėją, Męs "Markso" vardu dabinom; Vos, jo klaidos pagarsėjo, Tamsumoje jį paskandinom.

Kiti draugai nor' jį mesti. Čia vėl žlugtų kitas vadas. Prisieitų jam daug nukęsti; Bet mums butų tikras badas...

Ko mes, už tai, verti esam? Draugai! kaip mus reikia bausti? Męs tik vadams duobę kasam. Reiktų sarmatoj' parausti. — Cicilikas.

plunksnos spaudė raidės, kitos — liejo (kaip ir dabar). Spaudžiamosios plunksnos buvo dirbamos iš kaulo bei žaltvario. O vietoje poperiaus buvo rašoma ant vaškinių plytų, minkšto švino ir tt. Iki 500 m. prieš Kristaus gimimą liejamąsias plunksnas dirbo iš tam tikrų karklų, paskui gi imta vartoti paukščių plunksnos (žasų, ančių ir tt.) Su taja plunksna pradžioje rašė ant žievės, papiruso lapų, odos ir tt. Plieninė plunksna, kurią mes dabar vartojame, išrasta Pompejui (Italijoje). Daugiausia plieninių plunksnų dirbama Anglijos mieste Birminghame.

GALI SUSTREIKUOTI 35,000 DARBININKŲ.

Kasyklose apylinkėse Kansas City, Mo., kilo nesusipratimai tarp darbdavių ir darbininkų. Prezidentas unijos Kansas anglėkasių žada šiomis dienomis griežtai pareikalauti išpildymo reikalavimų. Jeigu kasyklų savininkai nenorės nusileisti, tai neužilgo galės kilti generalis streikas. Streike dalyvaus virš 35,000 žmonių.

5,000 MOTERŲ TARNAUJA ANT GATVEKARIŲ.

Austrijos sostinėje Vienoje šiuo metu ant gatvekarių tarnauja 5,000 moterų. Vienos iš jų yra konduktorės, o kitos "motor-menai". Iš 12,000 vyrų, kurie dirbo prie gatveka-

rių, 10,500 pašaukta karės frontan.

SMULKMENOS.

Šventasis Tėvas turi 87 kardinolus. Kas met yra skiriami du nauji kardinolai.

Suv. Valstijose yra 35,000 teisėjų, 94,000 advokatų ir 18,000 prokurorų.

Japonijoje, kojinių dirbtuvėse, darbininkai dirba 11 valandų per dieną ir uždirba tik 22 centu.

SMARKUS SPROGIMAS

KASYKLOSE.

Šiomis dienomis anglių kasyklose Shamokin, Pa., ištiko smarkus sprogimas. Angliai užvertė 6 darbininkus, bet tuojaus jie buvo atkasti. Du darbininkai turbut mirs, kiti gi — patsveiks.

VALGYKITE DAUGIAU ANANOSŲ (PINEAPPLE).

Visi gydytojai pripažino, kad ananasai yra labai naudingas vaisius. Kiekvienas žmogus, kuris nori būti sveiku, kuris nori, kad jo viduriai gerai virškintų, privalo kuodažniausiai valgyti ananasus. Jeigu ananasas kaštuotų ne 10 centų, bet 2 dolerius, tai jį parduotų vaistinėse. Gydytojai gi ananasų syvus lieptų vartoti ligoniams, kaip geriausią vaistą vidurių virškinimui.

Ananasų nevalgykite su cukrum. Tuomet jie neten-

ka savo vertės kaipo vaistas, kuris geriausia suvirškina visus valgius. Jeigu žmonės geriau suprastų ananaso vertę ir daugiau jį valgytų — nepažintų vidurių skaudėjimo, vidurių slogos ir tt.

Nepamirškite šio patėmimo.

SVOGUNAI, KAIP VAISTAS.

Svogunas dažnai gali patauti žmogui, kaipo geras vaistas.

Jeigu pradeda tekėti kraujas iš nosies, iškiskite į nosį šmotelį vatos, pamirkytos svoguno syvuose (sunkoje). Be to ant tos vatos reikia užlašinti kelius lašus uksuso. Tuomet kraujas dažniausiai paliauja bėges.

Taipogi svogunas pagelbsti ir nuo galvos skaudėjimo. Reikia trinti svogunu kaktą, paausius ir tt.

O vočių prašalinimui svogunas tai geriausias vaistas. Tik pirm negu dėti prie voties svoguną, reikia jį gerokai sušildyti.

Kam pradeda kristi plaukai nuo galvos, taipogi trinkite galvos odą svogunu. Svoguno syvai sutvirtina plaukų šaknis.

Be to svogunas kartais prašalina karpas, įvairius spuogus ir tt.

SVEIKATOS SKYRIUS

Gerbiamieji "Draugai" skaitytojai galite prie manęs kreipties su užklausimais apie sveikatą. Visi atsakymai tilps dienrašt. "Drauge" ir "Savaitiniame Drauge". Nešvarus klausimai nebus atsakinėjami. Padorius klausimus malonėkite siųsti tokiuo adresu: Dr. A. K. Rutkauskas, 2200 Clybourn ave. Chicago, Ill.

UŽKLAUSIMAI IR ATSAKYMAI.

Klausimas 1. Esu nuolat nesveikas, jaučiu didelį silpnumą, kaip galima būtų pasekmingiaus išsigdyti? Nesenas vyras nuo Town of Lake.

Atsakymas. Tamstai patariu pasiteirauti su žinomu ir sąžiningu gydytoju arba kreipties į medicinos mokyklų klinikas. Viena tokia klinika yra kampe gatvių W. Congress ir Honore, kita — So. Wood ir W. Harrison.

Taipogi galite kreipties į Cook county ligoninę. Šiose vietose Tamstai bus visuomet tinkamas patarnavimas.

Saugokitės įvairių nesąžiningų gydytojų, kuriems nerupi ligos išgydymas, bet tik pinigai.

Klausimas 2. Turiu ant rankos tris karpas ir niekaip jų negaliu panaikinti. Teiktės per "Draugą" pa-

Jūsų pinigai turi būti padėti geroje saugioje valstijos bankoje

Second Security Bank

OF CHICAGO

Milwaukee Ave. Kampas Western Ave.

3% ant Jūsų Pinigų

Atdara Panedėliais ir Subatomis vakarais iki 8 valandai

Skoliname pinigus ant Namų

Persiunčiame pinigus į Europą ir galima gauti Laivokartes

ISTEIGTA 1888 M.

KASPAR STATE BANK

PO PRIEŽIURA VALSTIJOS

KAPITALAS \$600,000

Mes mokame 3 proc. ant Pinigų.

Mes parduodame Foreign Money

Orders į visas dalis svieto.

Virtininkai
William Kaspar — Pirmininkas
Otto Kaspar, — Vice-Pirmininkas
Charles Krupka, Vice-Pirmininkas
Joseph Sikyta — Kasierius
August Filek — Ass't. Kasierius

1900 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

atsikinti, kokiuo budu tą padaryti.

B. T. V.—s.

Atsakymas. Geriausias vaistas paprastoms rankų karpoms naikinti tai soliečių rūgšties druska (saturated solution of salicylic acid) nevaisi sutirpinta atiliniame alkoholiuje (ethyl alcohol). Tas daroma šitaip:

Į etilinį alkoholį po truputį berama saliečių rūgšties druska ir tirpinama. Tirpinama iki tol, kol ji tirpsta. Kuomet jau etilinis alkoholis paliauna tirpinti, tuomet privalome suprasti, kad vaistai gerai sutaisyti. Dabar su šituo saliečių rūgšties skystimu kuodažniausiai tepkite karpas. Nuo kitų gyduolių karpas nusidažo juodai, rudai, arba geltonai, bet nuo šitų gyduolių jos nepajuo-duoja.

Jeigu karpas esti labai mažos, tai geriausia jas nukarpyti ir patepti su labai stipria karboline rūgščia (95% ar dar stipresne).

Rankų karpas taipogi naikina ir su "glacial acetic acid", kuria reikia vilgyti karpas kas dvi dieni. Jeigu gi vartojama atskirta acetiškoji rūgštis, tai ja reikia tepti karpas kelius kartus į dieną.

Taipogi karpas galima naikinti su elektrika bei su iki raudonumo įkaitinta riesta adata.

Kas labai skaudėjimo nebijo, gali karpas prašalinti paprastu siulo užrišimu. Kryžmai persmeiktą adatomis karpą reikia apačioje užrišti. Nors jokiais vaistais netepsite, užveržta karpas sausėja. Pusei dienos praslinkus vėl reikia užrišti karpą apačioje pirmo užrišimo. Praslinkus dieni nuo karpas užveržimo, reikia sveiką odą atskirti nuo karpas ir vėl karpas šaknis su siulu stipriai užveržti. Taip darant karpoje esančios kraujo gyslės nudžiūsta ir pati karpas išsirauna lauk.

A. K. Rutkauskas, M.D.

Patarimų, kaip sveiku būti

1. Kvėpuok visuomet tyru ir šviežiu oru

Oras — reikalingiausias žmogui maistas. Be duonos žmogus dar gali išgyventi keletą dienų, bet be oro nei valandos neišgyvensi. Užtat kaip imanant reikia stengeties kvėpuoti visuomet geru oru — tyru, šviežiu. Kuomet dirbate arba namie iltis, visuomet plačiai atidarykite langus. Tėbuna langai atdari per ištisą dieną. Jeigu galite, tai ir naktį neuždarykite langų.

Stalą, ant kurio dirbate, pastatykite priešais langą. Žmonės, kurie kvėpuoja šviežiu oru, beveik nekuomet nepersišaldo.

Geriausią temperatūrą bute, tai tarpe 68 — 70 laipsnių sulyg Fahrenheito.

Leiskite į butą kuodaučiausia saulės spindulių. Saulės spinduliai ir šviežias oras užmuša bakterijas ir tuomi apsaugoja nuo ligų.

NAUDINGAS PATARIMAS NEGALINTIEMS ILGAI UŽMIGTI.

Suerzinti, susirupinę žmonės dažnai negali iš vakaro ilgai užmigti. Nuo bemiegės jie dažnai vartoja įvairius vaistus, kurie nemažai kenkia sveikatai. Bet nuo šio nemalonumo yra labai geras ir prastas vaistas, būtent: prieš gulimą keletą minučių patrinti savo kūną šiurkštu rankšluosčiu bei šepetėliu. Taipogi gerai rankšluostį pamirkyti šaltame bei surame vandenyje.

DRUSKA, KAIPO VAISTAS.

Labiausia prasiplatinęs maistas tai — druska. Ji mes rasime ir rumuose milijonieriaus ir duminėje bakažėje varguolio. Bet druska yra naudinga ir reikalinga ne tik kaip neatbutinas skanumėlis prie valgio, bet ir kaip vaistas.

Zemiaus paduodame kairiuos patarimus, kaip reikia vartoti šį pigų vaistą stiprinimui savos sveikatos.

Maudimasis surame vandenyje.

Labai yra naudinga pasimaudyti vonioje, kurioje ištirpyta keletas saujų druskos. Taipogi galima ištirpyti druską bliudelyje vandens. Pamirkyti tame surame vandenyje rankšluostį reikia trinti juomi savo kūną. Po to reikia apsiplauti šiltu vandeniu ir leisti kūnui išdžiuti.

Tokios rūšies vonios sustiprina žmogaus jėgas, priduoda daugiau gyvumo,

energijos, nuramina suerzintus nervus. Ypač gydytojai pataria daryti surias vonias tiems vaikams, kurie serga taip vadinama angliška liga (suminkštėjimas kaulų).

Druska geras vaistas ir del akių.

Prieš eisiant gulti patariama yra paplauti savo akis surame vandenyje. Gana ištirpyti stiklinėje tyro vandens vieną arbatinį šaukščiuką druskos. Po kiekvieno apiplovimo reikia užmerkti akis bent 3—5 minutėms. Surus vanduo pasekmingai sutvirtina nusilpusias akis.

Naudinga plauti su druska burną ir gerkle.

Einant gulti, prisikėlus ir po kiekvieno valgio labai yra naudinga išplauti suriu vandeniu burną ir gerkle. Tas išvalo burną nuo įvairių nešvarumų, sustiprina dantis, dėsna.

Druska sumažina šopę.

Kam šopė dantis bei jaučia ausyse užima, diegimą, pridėkite prie šopės vietos maišelį su karšta druska. Kartais pasitaiko, kad net po kelių minučių šopė nūrimsta. Druska taipogi pagelbsti ir nuo gerklės skaudėjimo.

Ar Saldumynai Kenkia Žmogaus Sveikatai?

Nemažai yra įvairių senų prietarų, į kuriuos dar daug kas tiki. Prie tokių prietarų priguli kenksmingumas cukraus ir abelnai saldumynų. Daug moterėlių vis dar persitiki, kad cukrus yra nenaudingas, kad nuo jo vystosi kirmėlės ir t.t. Tai yra neteisybė. Gydytojai ir mokslininkai po ilgų tyrinėjimų pripažino, kad cukrus yra ne tik nekenksmingas žmogaus kūnui, bet, priešingai, — naudingas ir reikalingas. Juk pienas yra labai maistingas, o ypač mažiems vaikams. Tuo tarpu gi piene yra labai daug ištirpusio cukraus. Pienas ir saldus tik nuo cukraus, bet ne nuo ko kito. Taigi cukrus yra net labai reikalingas vaistas. Cukrus padidina žmogaus energiją, atnaujiną jėgas. Kirmėlės vystosi vaikų vidurėliuose nuo įvairių nešvarumų, bet ne nuo cukraus. Užtat negailėkite vaikams šio skanumėlio, duokite kuodaučiausiai. Tas jų sveikatai ne-

SU GRAIKIJA YRA BLOGAI.

Atėnai. — Graikijos ministerių kabinetas laiko pėsčdžius ir nieko gero negalinti nutarti — karalius vis viršy gauna, kad nereikia prisidėti prie šitos didžiosios karės. Mieste paskelbta karės stovis. Gatvėmis patroliuoja eilės kareivių, valdiški bustai saugojami kaip nekados.

Aną naktį mieste pasigirdo šuvis, kuone visi gyventojai pakilo ant kojų. Ir kas gi buvo. Tai monarchistai šovė iš revolve-

IŠ KARĖS LAUKO

BULGARAI - VOKIEČIAI! PAĖMĖ DIDELĘ RUMUNŲ TVIRTOVĘ.

LONDONAS. — Balkanuose pašėlusieji mušiai seka visuose frontuose Rumunijoje, Makedonijoje, Transilvanijoje ir Albanijoje.

Bulgarai - vokiečiai, kurie išbriovė pietinėse Rumunijon, tarpe Juodųjų jurių ir Dunojaus, padunojumi galvatrukčiais eina pirmyn, vydami pirm savęs rumunus ir rusus. Rusai mėgino bulgarus - vokiečius ten ne tik sulaukyti, bet dar atimti nuo jų rumunų tvirtovę Turtukui, kurią jie anadien paėmė.

Bet kur tau! Bulgarai - vokiečiai išsibavę kaip koks uraganas eina pirmyn viską naikindami po savi.

Taip jiems sekasi padunojumi, Berlyne oficialiai paskelbta, kad bulgarai - vokiečiai paėmė kitą didelę rumunų tvirtovę, butent Silistrią, stovinčią palei Dunojų, už 25 mylių nuo Turtukai tvirtovės. Centralinės valstybės todėl neišpasakytas džiaugsmas pagavus rankosna tokią svarbią poziciją. Rumunai iškalno jau apsižiuri, ar kartais priešininkas dabar neapsispaus ant jų sostinės Bukaresto. Rumunams belieka vienatinė viltis apsaugoti sostinę tik tuomi, kad neleisti persikelti bulgarams - autsrams per Dunojų. O persikėlimas tikrai sunkus, nes Dunojus visur yra platus. Tai ne Nemunas.

Kuomet bulgarai - vokiečiai su visu pašėlimu eina pirmyn padunojumi, jiems prastai sekasi Juodųjų jurių pakraščiu ir fronto centre. Čia rusai su rumunais juos stumia atgal ir atsiima paimtas svarbesnes vietas. Nuo bulgarų - vokiečių atimta Dobric tvirtovė ir keli portai.

Kad rusai pajuriu ir centre eina pirmyn, tai liudija tas, jogei bulgarai jau pasirenge apleisti Varną, svarbiausią savo prie Juodųjų jurių uostą, anot pusoficialio pranešimo iš Odesos.

Katrie katrus įveiks, parodys artimiausios dienos. Albanijoje italai eina pirmyn, anot pranešimo iš Rymo. Avlonos fronte italai nuo austrų paėmė svarbias augstumas tarpe Porto Palermo ir Subaso miestelio.

Makedonijoje eina kruvinai mušiai. Ten visu frontu bulgarai atlaiko sąjungininkų atakas. Tik vieni serbai kairiajam sąjungininkų fronto sparne truputį pasivaro pirmyn.

Transilvanijoje rusai, susijungę su rumunais, priverčia austrus trauktis vis toliau. Vienoje tvirtinam, kad ten austrai turi persimesti į užpakalines savo pozicijas, nes priešininkas esąs žymiai skaitlingesnis.

RUSŲ KARĖS LAIVAI DAUŽO BULGARIJOS PAKRAŠČIUS.

LONDONAS. — Vakar čia gauta žinia, kad bulgarai išsikraustė iš miesto Varna, palei Juodąsias jures. Sian die iš Petrogrado pranešama, kad tą miestą bombarduoja rusų karės laivai. Gražus Bulgarijos miestai ir svarbiausias uostas pavertiamas ir griuvėsiais. Konesunaikino armotų šovinių, tai nubaigia vienur - kitur kilęs gaisras. Yra žinios, kad rusai po karės laivų armotų priedanga Varnos apylinkėse mėgė išsodinti savo kariuomenę.

Iš Rumunijos sostinės Bukaresto praneša, kad Dobrogea provincijoje seka kruviniausi mušiai tarpe bulgarų - vokiečių ir rusų - rumunų. Rusai pajuriu briaunasi pirmyn. Jie perkirto jau geležinkelį, einantį iš Varna į Dobrogea.

Bukareste oficialiai tvirtinama, kad bulgarai - vokiečiai savo staigiu užpuolimu prieš rumunus ką ypa paėmė, tai ir viskas. Turi tvirtoves Turkutai ir Silistrią. Bet per Dunojų jokiu būdu negali persikelti. Nepersikels per Dunojų, bus pralaimėtas žygis, negalės briautes ant Bukaresto.

Pašėlusieji mušiai atnaujinta Makedonijoje. Anglai francuzai ir serbai vis labiau spaudžia ir stumia atgal bulgarus.

Kadangi rusai su rumunais kol kas neįstengia perkirsti Konstantinopolio - Berlyno geležinkelio, tai sumanę dabar atlikti angiai su francuzais, briaudamiesi iš Makedonijos į Bulgariją ir Serbiją.

APLEISIA BELGIJĄ IR FRANCIJĄ?

Londonas. — Anot gautų iš Rymo bevieliniu telegrafu žinių, Vokietija savo armijas rengiasi atšaukti iš Belgijos ir Francijos.

Vokietijos laikraščiai tuo žvilgsniu veda plačias diskusijas. Dalykas tame: Vokietija turi be galo ilgus karės frontus. Tuos frontus saugoti reikalinga labai skaitlinga kariuomenė. Todel Belgijos ir Francijos apleidimu vokiečiai sutrumintų karės frontą ir jiems būtų lenkiau ginties prieš užpuolimus.

Visa tai esąs sumanę naujas vokiečių generalas štabo viršininkas, feldmaršalas von Hindenburg.

Dabar laikraščiai apie tai diskutuodami prirengia Vokietijos visuomenę šaltai pasitikti tą nepaprastą karės frontuose atmainą.

DVINSKO FRONTE RUSAI STOJO UŽPUOLIMAN.

Londonas. — Vakar buvo paskelbta žinia, kad šiauriniuose nuo Dvinsko rusai buvo parėję Dauguvą ir iš vokiečių paėmė kai kurias dalis jų apkasų.

Siandie tos žinios oficialiai patvirtinamos Petrograde. Rusų vis daugiau ir daugiau persikelia per Dauguvą ir jie besiskerdami su vokiečiais vis daugiau paima šitų pozicijų.

Vokiečiai prieš rusų durtyvus neatsilaiko ir atsime-ta atgal. Bet tuojaus sustaiso kontratakoni ir naujos skerdynės. Ir kol - kas rusai atmuša visas tas baisiausias vokiečių kontratakas.

Tas reiškia, kad ten rusai pradeda generalį prieš vokiečius užpuolimą.

FRANCUZAI PAĖMĖ DAUG NELAISVĘ.

Laike trijų pastarųjų dienų francuzai paėmė nelaisvėn 6,550 vokiečių kareivių ir 36 armotas.

Ka kiekviena Motina turi žinoti

Visados turėkite langus nes tyras oras yra neatbutinai reikalingas kad užlaikyti sveikatą.

Jeigu jūsų vaiktis turi diarrheg, contipation, arba kitokias ligas arba jeigu jo dantis digsta, neužmirškite duoti jam "Kopp's" Baby's Friend, kuris yra jau išgelbėjęs tūkstančius mažų vaikėlių per paskutinius 40 metų.

"Kopp's" Baby's Friend yra gaunamas už 25 c. ir 50 c. kiekvienoj vaistinyčioj.

Jeigu Jus negalite gauti pas savo aptiekorių, prisiuskite mums popierinį dolerį, prisiusime du 50c. buteliukus, tuos per pačią.

C. Robert Kopp
KOPP'S BABY'S FRIEND
YORK, PA.

Su šiuo parašiu tikrai originališkas.

Plymouth National BANK

Plymouth, Pa.
Kapitalas su perviršiu \$165,000.00.
Šitoji Banka prižiurima Suvienytų Valstijų valdžios. Moka 3 nuosimėjus nuo sudėtų pinigų. Galima susikalbėti lietuviškai.

G. N. Postlethwaite, išdininkas.
Mandagus patarnavimas.

Prie išsinarinimo ir įsijovimui

Tuojaui įtrink D-ro Richter's PAIN-EXPELLER
Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letvnių numylėtas naminis budas Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA"
36c. ir 50c. buteliukas visose aptiekose arba atstaliu nuo
P. A. D. RICHTER & CO.
30 Washington Street, New York, N. Y.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

BUKITE ATSARGESNI

Kuomet jūs nueinat pas akių gydytoją del akių, visų pirma žiūrėkite, ar jis turi kolegijos diplomą ir taip gi ar yra užsiregistravęs, ar turi Optimetristo Certifikatą, nes užvis svarbiausia Kolegijos diplomą.

AKIŲ GELBĖTOJAS.
Jei jūs kenčiat akių nuovargį, galvos skaudėjimą, tai atėikit pas savo tautietį lietuvi P. Millerį, o jis moksliskai priiriks akinius ir išgydys jums akis. Išsiganavimas per specialistus P. Millerį ir G. Millerį dykai.

Jeigu akiniai nebus geri, tai pinigai bus gražinami. Taigi, pirm eiti kur kitur, atėikit pas mane persikrint, o jūs busit užganėdinti.

Taipgi užlaikau didžiausią ant West Sides štorą įvairiausių aukšinių daiktų. Taigi kam reikalingi šliubiniai žiedai, laikrodėliai ar kitoki daiktai, nepamirškite atsilankyti, nes jūs čia, pas savo tautietį lietuvi, gausit pigiau, kaip kur nors kitur. Atđara kas dien ir nedėliom iki 2 val. po pietų.

PETER MILLER ir G. MILLER
PETER MILLER ir G. MILLER
2256 W. 2256 St., ir OAKLEY AVE.
Tel. Canal 2941.

LIETUVIŠKA BANKA

TOWN OF LAKE SAVINGS BANK

Joseph J. Elias, Savininkas.
4600-4602 S. Wood St. Chicago, Ill.
Primame pinigų į Banką uždėdymui nuo vieno dolerio ir daugiau ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siuoline pinigų (visas dalis vietoj pinigų, gresiai ir turtinai, svetimų žemių pinigų mainome, perkame ir pardame. Pardodame kirkortes ant visų pinigų ir krajų ir k krajaus, taipgi bilietus ant geležinkelio po visą Ameriką ir Europą.
Musų Banka išdirba visokių raitus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams vietojose atitiktinose ir mikabule ypatikiai ir per laiskus. Tik kreipkitės grįžtinėtu antrai.

A. M. Norkunas

Vienatinis Lietuvis Išdirbėjas

visokių ženklių draugystėms, o ypatingai: karkdų, guzikų, metalinių, anameliuotų ir padengtų celuloidu, šarpu, veliavų ir karūnų.

Maa pavestas darbu atlikti artistikais.

M. A. Norkunas
166 Molrose street, Montello, Mass.

"Tautos Rytas"

Mėnesinis Blaivininkų Laikraštis 1 puslapių didumo. Kainuoja metams 50 c.

Adresas:

Rev. J. Valaitis

28 Cherry St. - Shamokin, Pa.

"Santa ka"

Mokslų, politikos, poezijos ir satyros savaitinis laikraštis.

"SANTA KOJE" telpa įvairių įvairiausių viso pasaulio bėgančios žinios.
"SANTA KOJE" telpa taipgi tyri mokslo straipsniai, poezija, vaizdėliai ir sveiki juokai.
"SANTA KA" eina tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.
"SANTA KA" leidžia P. Szukys.
"SANTA KOS" kainu metams \$1.00. Pasmečiui 65c.
Pavienis num. 3c.

Sisudami prenumeratą, korespondencijas, laiskus ir kreipdamiesi su visokiais reikalais adresuokite:

"SANTA KA"

2120 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio

Vyriškų Drabužių Išpardavimas

Mes gvarantuojame kad sutapysime jums 50% jūsų pinigų ant drabužių. Sanitariškai išvalyti, truputį vartoti nuo \$25 iki \$85 ant orderio daryti siutai \$5.00 ir apgėčiau. Nauji ir neistinti ant orderio padaryti siutai už pusę kainos \$4. \$5 ir \$6.00. Ant orderio siutos kelnės už \$2.50.
KUPARAI ir VALYZAI

S. Gordon

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Atđara kasdieną (ir Nedėlioj) dienomis ir vakarais.

Seniausia Taupymo Banka Chicagoje

The Hibernian Bank

Įkurta 1867 metais.

Pietvakarinis kampas La Salle ir Adams St.

TAUPIMO DEPARTAMENTAS
Priimam Depazitus pradėdant nuo vieno dolerio ir daugiau, už kuriuos mokama 3 nuosimėjus ant metų, kurį pridėdant kas pusę metų.
Atđaras Subatos Vakaraus uno 6-tos iki 8-tos val. vakaro.
REAL ESTATE DEPARTAMENTAS
Perka ir parduoda properties ant komisijos: iškollektuoja randas ir prižiuri properties; parduoda geros vertės morkičius; skolina pinigų ant itaisyty savasdių (properdy).

Meldžiui platinti, angliška pamfletą apie Lietuvą.

"A. PLEA FOR THE LITHUANIANS"

Dar galima gauti visus numerius. O neužigo ir šeštas numeris išeis iš spaudos. Pamfletai yra papuošti Lietuvos žemėlapiu ir Vytauto paveikslu.

KUN. J. J. KAULAKIS

324 WHRTON ST. - PHILADELPHIA, PA.

Kaip rusai persekiojo rusinus Galicijoje

Kuomet 1915 metais rusai buvo paėmę Galicijos miestą Przemislį, kaip pačiam mieste, taip ir apylinkėse prasidėjo baisūs rusinų unijotų katalikų persekiojimas su tikslu atversti juos į pravoslaviją (stačiatikybę). Kaip žinoma, rusinai unitai savo bažnyčios galva pripažįsta popiežių, o pravoslavų cerkvės galva yra Rusijos caras.

Kruvinų kovų metu už Przemislį aiškiai pasirodė, kaip tai yra svarbus šis miestas strateginiu, militariniu ir geležinkelių susibėgimo žvilgsniu. Bet kuomet rusai šitą miestą paėmė, jie taip pat išitirino, kad jis yra labai svarbus ir religijiniu žvilgsniu. Taigi pirmiausia šim miestam iš Rusijos atsiųsta visa galybė popų ir šitie ėmėsi darbuotis — versti unijotus katalikus į pravoslaviją. Rusijos vyriausybė norėdavo tuo savo nedoru pasiegtu pasigaminti iš rusinų unijotų sau prietelių, kurie paskui galėtų darbuotis Rusijos naudai.

Popai rusinams ėmė tvirtinti, kad pravoslavai ir graikai katalikai išpažįsta vienodą tikėjimą, nes turi vienodas savo bažnyčiose apeigas. Gi ten popiežia ar kiti kokie dogmatai, tai esą menkniekis.

Popų propaganda, žinomas dalykas, pagimdė daug nesmagumo rusinų bažnyčios sluogsnuose.

Przemislis iš seno ir dar šiandien yra svarbia graikų katalikų vyskupijos sostinė. Čia gyvena Przemislės - Samboro - Sanoko graikų katalikų diocenezės vyskupas. Čia yra teologijos seminarija ir kitokios religinės įstaigos. Šita diocenezė turi 1,200,000 tikinčiųjų.

Rusams paėmus miestą, tuo metu diocenezės vyskupo buvo kun. Konstantinas Čechovič. Kaip vyskupas, taip ir visi kiti graikų katalikų apeigų kunigai didžiai priešinosi rusų popų propagandai. Labias pasipriešinusius rusų militarinę vyresnybę suimdavo ir išgabendavo Rusijos gilumon.

Patį vyskupą Čechovičių rusų policija ir šnipai saugojo ant kiekvieno žingsnio. Didžiausios unijotų bažnyčios Przemisle pakeista į pravoslavų cerkvę. Ir popai vis nuolat tvirtino, kad unijotų bažnyčia ir pravoslavų cerkvė yra vienodai maldos namai.

Vyskui Čechovičiui tik su didele sunkenybe buvo galima palaikyti ryšį su savo 688 parapilomis, kuriose rokuojama 1,333 bažnyčios ir koplyčios.

Bazilijonų vienuolynus užėmė pravoslavų popai, o vienuoliams leista buvo pasirinkti arba priimti pra-

voslaviją arba išvažiuoti Rusijos gilumon.

Rusams tuo metu pasisekė daug unijotų suklaidinti.

Kuomet rusams prisiėjo apieisti Przemislį, jie su savimi išsivežė daug rusinų kunigų ir svietiškių žmonių. Gal butų pasiėmę su savimi ir vyskupą Čechovičių, bet šis kaip tik tuo metu mirė.

Rusai dabar antru kartą norėtų Galicijoje pašeiminkauti tarpe rusinų.

"AMŽINAI" KARIAUT! ESĄ PASIRENĘ.

Rytų karės fronte. ("The Chicago Daily News" korespondentas rašo): — Teko per keturias dienas apžvelgti svarbiausią vokiečių apsigimimo linijos centrą prieš rusus Baranovičių fronte. Apvaikšiojome ir apžiūrėjome ilgus apkalus, kokių nekuomet neteko matyti. Vokiečiai kaip ten, taip ir kitur jau visiškai pasirengę del rudens ir žiemos. Žiurint į visus tuos pataisymus ir kitokius žemėlįse kareiviams liumumus, nenoromis pagalvojau, kad vokiečiai ten pasirodę amžinajai kare. Tarpe apkalų ir linijų užpakalį pravesta visokie keleliai, keliai ir geležinkeliai, tarytum, žemės plotai būtų atraukti kokiais tai tinklais. Ir tai visais keleliais — keleliais vokiečių kareiviai tvarkingai kruta, darbuojasi, gaminasi kuolgiausiai kare.

Vokiečių apkalų negalima pavadinti apkalais, bet moderniškomis tvirtovėmis. Kas šimtas sieksnių apkaluose yra tvirtumos, 20 pėdų augščio nuo žemės paviršiaus. Tos tvirtumos padirbtos iš plieno ir betono. Stiprios jos taip, kad didžiausi rusų armetų šoviniai negali jų sugriauti. Tų tvirtumų viduje intaisyta elektros šviesa, telefonai. Ten yra observacijos stotys, virtuvės, o kai-kur dar ligoninės ir amunicijos sandėliai. Ten taip pat suvesti elektros aparatai, kuriais susprogdinama tam tikrose vietose požeminės minos po priešininko kojomis. Ten aplinkui per skylių rėgose kulkasvaidžių vamzdžiai.

Priešais tuos nematyti apkalus dideli žemės plotai apvedžioti spygliotomis vielinėmis tvoromis. Vietomis tos tvoros turi 200 sieksnių pločio. Per šitas supainiotas visaip tvoras tiesiog negalima praeiti priešininkui. Kuomet priešininkas mėgina per tas tvoras prasimušti ir įsipainoja dygliuotose vielose, tuomet jam gyvastį nubaigia artillerijos ir kulkasvaidžiai.

Kai-kuriose vietose rusai jau kelis kartus buvo mėginę prasimušti per vielų tvoras ir įsibriauti į vokiečių apkalus. Bet visuomet jie tarpe tų tvorų palikdavo tik didžiausias lavonų kruvas.

Kelis kartus pamėginę

pasiekti negalimus daiktus, dabar jie prieš vokiečių apkalus retai kur drįsta pasiekti. Gaila jiems vieko ir kareivių, kurių skaitlius nuolat mažėja.

Kiekvienoje fronto mylioje yra 40 mylių apkalų ir apie 100 visokio didumo tvirtumų su plieno ir betono stogais. Kai-kuriose tų tvirtumų sutelpa po 300 kareivių.

Į visus apkalus yra pravedtas dūdomis tyras vanduo, kuriuo kareiviai visuomet pilnai gali naudotis.

Kadangi rusai taip pat prie užpuolimo ima naudotis nuodijančiomis dujomis, todėl apkaluose patalinti varpai, kuriais suskambinama priešininkui panaudojant tas dujas. Kareiviai, nugirdę varpų balsą, tuojuos užsimauja ant galvų kaukes, kokias visuomet turi su savimi.

Armotomis apsišaudymais iš apkalų ir užpuolimai dažni — dažniausia įvyksta tik naktimis. Dienomis kareiviai apkaluose ir prie armetų ilsisi, miega arba sukurioja. Bet naktimis visi pakyla ant kojų ir pradeda paprastas veikimas — armetų baubimas, kulkasvaidžių traukimas. Dienomis priešininkas nužūti patogiausia atakai vieta, o naktimis — atakuoja.

Taip tai Lietuvoje vokiečiai įsitaisę prieš rusus.

GALICIJOS MIESTAS HALIČ LIEPSNOSE.

Petrogradas. — Rusų artillerija šoviniams padegė Halič miestą, Galicijoje. Šis miestas skaitomas svarbiu ju raktu prie Lvovo, nuo kurio stovi už 60 mylių. Rusai paėmė geležinkelio linijas tarpe Halič, Semikovitze ir Vodnik. Iš šitų pozicijų taigi ir ėmė bombarduoti Haličą.

Siauriuose nuo Dvinsko rusų burys perėjo per Duguvą ir po kruvino mušto paėmė dalį vokiečių apkalų.

Be to rusų lakunai bombardavo Baranovičių geležinkelio stotį.

Rugsėjo 6 d. Galicijoje rusai paėmė nelaisvėn 5,600 austrų - vokiečių.

KRUVINIAUSI MUŠIAI RUMUNIJOS.

Londonas. — Rusų stiprios kolonijos pagaliaus susidūrė su bulgarais ir vokiečiais rytinėje Rumunijoje ir dabar ten sėka kruviniausi mušiai. Mušiai eina visu 70 mylių ilgio frontu tarpe Juodųjų jurių ir Dunojaus. Rusams į ten siunčiama pagelba iš Rusijos. Bulgarams gelbsti vokiečiai, austrai ir turkai.

Nuo šitų mušių priguli Rumunijos likimas. Jei rusai įveiks bulgarus su jų talkininkais, Rumunija bus išgelbėta. Jei gi rusams nepasiseks bulgarų išmušti iš Rumunijos ir įsibriauti

Bulgarijon, tuomet bulgarai pamuš Rumuniją.

Rusai susivėlino ten ateiti pagalbon neskaitydami rumunų armijai. Kol rusai iš Reni per didelį teritorijos plotą atpuškavo, bulgarai su vokiečiais suspėjo iš rumunų paimti Turkutai tvirtovę, Dobrie miestą ir perėjus palei Juodąsias jures — Baltjik, Kavarna ir Kaliakra.

Anglijos karės ekspertai tvirtina, kad rusams pasiseks bulgarus su vokiečiais, austrus ir turkus išmušti iš Rumunijos ir užpulti Bulgariją. Pasiseks tai todėl, kad ten bulgarų ir vokiečių kariuomenės yra tik apie 50,000. Šitai gelbsti keli ar keliolika tukstančių austrų ir turkų. Prieš šitą neskaitytiną armiją statosi keli šimtai tukstančių rusų ir rumunų.

Rusai rumunams pagalbon eina ir Transilvanijon ir pačion Vengrijon. Čia gi kaip vienur, taip ir kitur rumunai briausasi pirmyn ir pirmyn.

KARĖS IŠLAIDOS.

Rusija pastaraisiais laikais kas mėnuo karės reikams išleidžia 1 milijardą rublių.

ŽINIOS APIE LIETUVĄ

Naujas budas laišku siuntimo į Lietuvą

Žydų Prieglaudos ir Pagelbos Emigrantams Amerikoje Draugija gavo iš vokiečių ir austrų valdžios pavilijimą siųsti laiškus ir užkariautas vietas. Ši draugija mielai noru sutinka dovanai patarpininkauti laiškus, siuntimo, ir kitataučiams.

Kas norėtų per tą draugiją pasiųsti laišką giminiams, ar pažįstamiems į Lietuvą, ...

1. Turi parašyti vokiškai trumpą laišką,
2. Tą laišką indėti konvertan, užklijuoti ir ant konvento padėti aiškiai adresu, kam tas laiškas siunčiamas.
3. Nueiti paštan ir nusipirkti už 6 centus "international postage coupon".
4. Dabar tą užklijuotą ir uždarytą laišką podrang su "international postage coupon" indėti kitan konvertan, jį užklijuoti, prilipdyti už 5c. paprastą pašto ženklėlį ir padėti tokį adresą:

HILFSVEREIN DER DEUTSCHEN JUDEN. STEGLITZER STRASSE 12 — 1 BERLIN, W. 35. GERMANY.

Taip nuėjęs laiškas Vokietijon tenai atplėšiamas, už pasiūtą kuponą nupirkama vokiškas pašto ženklėlis, šis prilipdomas ant užklijuoto laiško ir aiškas pa-

siunčiamas adresatui į Lietuvą.

Kas norėtų nusiųsti pinigų Lietuvon, siųskite per didesnius bankus, kurie ve da reikalus ir su svetimos valstijomis.

LIETUVIAI BELAISVIAI VOKIETIJOJE IEŠKO SAVO GIMINIŲ AMERIKOJE.

Kun. Steponaitis, pirmininkas draugijos "Lithuania" Sveicarijoje, gavo keltą laišku iš Lietuvos kareivių belaisvių Vokietijoje. Kiekviena belaisviai prašo suieškoti jų gimines Amerikoje.

Situos laiškus žemiau talpiname:

Jonas Raugas iš Doberitz rašo: "Gerbiamasis Lietuvos Komiteto Pirmininke! Širdingai dėkoju už Jūsų atsakymą, kurį gavau, ir kartu prašau sužinoti Petro Gasiuno adresą, gyvenančio Amerikoje. Aš esu Jonas Raugas. Kauno gub., Gulbinų valsč. Gegaurų kaimo, 110 pulko". (Laiškas gautas 27 — VI — 16).

Kazimieras Mikta iš Doberitz rašo: "Gerbiamasis Pirmininke! aš Kazimieras Mikta 16 pulko, Kauno g. Tytuvėnų miestelio, prašau Jūsų Malonybės sužinoti mano sesers Mortos Miktaičės arba Onos Jakštienės adresą, gyvenančių Amerikoje. Parašykite atsakymą". (Laiškas gautas 27 — VI — 16).

Stanislovas Skiotis iš nelaisvės (Langensalza I Bol II Komp. No. 46; 2 Zug Germany) prašo sužinoti apie brolių Juozą Skiotį, gyvenantį Amerikoje, Bogtėne.

Kun. Steponaičio adresas, kuris gavo šiuos laiškus, sekantis: kun. Steponaitis, Albertinum, Fribourg, Suisse.

JIE GRĮŠ Į LIETUVĄ...

Kuomet kruvinoji karė lizdelis būtų kuogrečiau- vėsula pradėjo siausti Liet-

tuvoje, šimtai tukstančių mūsų tautiečių priversti buvo apleisti savo mylimąjį kraštą.

Vai skaudėjo jiems širdelė, skirianties su savo žilute tėvyne, vai sunku jiems buvo išeiti iš po gimtinio stogelio.

Daug kas tųjų tremtinių bei "pabėgėlių" po kelias dienas slapstėsi tamsiuose miškuose, giliuose grioviuose, bi tik pasilikti savoje žemėje, bi tik būti Lietuvoje.

Ėjo mūsų tautiečių minios ir svetimą šalį su galimomis asaronės akyse, su sėpe krutinėje. Ėjo jie ir pa niekos ir skurdo nasrus. o gal ėjo ir delto, kad ten pradžudytį savo tautystę ir tikėjimą. Juos lydėjo kareivių keiksmas, botagai, armetų kaukimas. Jiems kelią švietė gaisrai jų pačių sodybų... Skubus, priverstinas trėmimas išsiskyrė daug šeimynų. Vyrai nežino kame yra jo moteris, duklė išsiskyrė su motina, brolis nesusižino su broliu ir tt.

Ėjo minios, o begalinis skausmas ardė jų krutines, svaigino protą. Visi jie pasiryžę buvo kuogrečiausiai grįžti atgal į tą šalį, "kur banguoja Nemunėlis, kur Šešupė miela plaukia". Jų išdžiuvusios lupos nuolat šnibždėjo:

—Sudiev, mylimoji mūsų žemė! Mes grįšim prie Tavo atgal! Grįšim!...

Salta, gudu, kartu jiems dabar tarp plikų bendrabučių sienų. Ilgėsis mindžiotų takų, ilgėsis pragyventą valandų beširdžiai juos kankina dienomis ir naktimis. Juk aplink juos viskas sveima: svetimi žmonės, svetimi papročiai, svetima ir gamta. Nuolat jiems vaidinasi gaivinantieji Lietuvos pušynėliai, auksinės javų dirvos, kvepiantis šienas, rutų darželis...

Jų mėlynos akys pasruvo asaronis. Masinantis raizdas apleistos šalies neluoda jiems ramumo.

Seni atminimai, Jausmus atgaivinę — Traukte - traukia širdį Atgal į tėvynę.

Kas rytas ir vakarėlis jie atsigrįžę į vakarų šalelę kur iš namų nebėgo. Ukės meldžiasi, kad jų gimtinis lizdelis būtų kuogrečiau- t s vokiečių valdžios glo-

mos karės nasrų. Jie nuolat prašo Dievulio, kad šių dienų tamsioje padangėje būtų kuoveikiausiai užžibinta šviesi taikos žvaigždėlė. Juk taikos valanda, tai bus laimingiausia. valanda jų gyvenime: jie galės grįžti į savo kraštą, galės grįžti į šventąją Lietuvą!

Karė vis tęsiasi ir tęsiasi ir pabaigos jos dar nesimato. Kruvinoji Europos padangė kaskart labiau raudsta, žmonių įnirtimas didina.

Mūsų brangių bastuoklių po svetimu stogu vargas nesimažina.

Valanda sugrįžimo tėvy- nės tur-but dar toli.

Baimė ima, kad ilgas trėmimas ir skurdas nenuslopintų juose tėvynės meilės, kad nesumažintų jų noro grįžti į vakarus.

Brangieji, šventai išpildykite savo prižadėjimą, kuri šnabždėjo jus sukepusios lupos, kuomet pasikutinį kartą pažvelgėt į gimtinės laukelius.

Grįžkit į tą šalį kuri yra mūsų, kuri mūsų laukia! Grįžkit! Neužmirškite motinos. "O kol kas

Kovokite, broliai, keliais įvairiais Su savo vargingos dalies sukuriais, Salyj svetimaj susitiktė kartu. Pasveikinkit brolių Tėvynės vardui. Bendri idealai ir meilės vienybė — Didžiausia skausmuos atspirtis ir galybė. Kaz. Gincitis.

KAS DAUGIAUSIA BĖGO IŠ LIETUVOS.

"Vilniaus Aidas", kalen- Corius išleistas. Vilniuje jau vokiečiams užėjus, rašo, kad daugiausia iš Lietuvos bėgo čarininkai ir rusai kolonistai (60 - 70%). Ukmergės apylinkėje dvarininkų, Eko tik 10%. Bet Zemaičiuose didesnė pusė dvarininkų liko ant vietų.

Visi, kurie buvo pasišalinę iš namų, nors paskui ir grįžo, kur-kas daugiau nu- kentėjo, negu tie, kurie nie- atsigrįžę į vakarų šalelę kur iš namų nebėgo. Ukės meldžiasi, kad jų gimtinis lizdelis būtų kuogrečiau- t s vokiečių valdžios glo-

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ

LIETUVIŠKA CHICAGOJE

Užlaikome laikrodžius ir laikrodėlius, auksinius žiedus, šilbinius ir deimantinius, muzikas, gramofonus su lituviskais re- kordais, koncertiniais, ant kurių gali groti ir nemokantis viokių šokius; armonikos rusiškas ir prusines, importuotas ir taip jau rusiškas balalaikas ir gitaras. Taipgi vargonų paravimas.

Taipgi taisome laikrodžius, laikrodėlius, visokius muzika- liškus instrumentus ir revolverius. Savo darbu garantuojame. Musų kainos ant visko žemesnės, negu kitur. Gyvenantys už Chicago orderius galite siųsti per laiškus.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4612 S. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7309

Katalogą visiems dykai, kas tik prisius už 2c stampą.

S. L. R. K. A. BOSTONO APSKRIČIO SUSIRINKIMO PROTOKOLAS.

Brockton, Mass., rugsėjo 3, 1916, šv. Roko parapijinė svetainė, antrą valandą po pietų, prasidėjo posėdis S. L. R. K. A. Bostono Apskričio susivaižiavimo.

Apskričio pirmininkas p. J. Vieraitis atidarė posėdį su malda. Apskričio raštininkui nesant, vienbalsiai tapo išrinktas užrašyti posėdžio nutarimus kl. Pr. Juškaitis. Vedėjas posėdžio išrinktas Vincas Kudirka.

Posėdyje dalyvavo sekančių kuopų atstovai:

19 kuopos, Antanas Vaičiulis (apie pabaigą pribuvo) apskričio raštininkas.

21 kuopos: kun. F. Kemėšis, J. Jaroševičius, A. Ašmenskas, P. Giedraičiūtė, J. Pečikonutė, V. Tamulaitis, O. Mėškauskaitė, M. Bakanutė, M. Sundukienė, P. Mikalauskas, M. Kelmonutė, M. Povilaičiukė, L. Švagždys.

41 kp. Antanas Čiginskas, 72 kp. Andrius Krasnauskas.

81 kp. V. Kudirka ir P. Kuras.

98 kp. Jonas Vieraitis, apskričio pirmininkas.

127 kp. A. Vaisauskas ir Vl. Jakavičius.

141 kp. kun. K. Urbanavičius, kl. Pr. Juškaitis, T. M. Kubilius, M. Abračiškas.

166 kp. J. A. Norkunas.

Pirmiausiai prasidėjo svarstymai, kokią būdą geriausiai ir pasekmingiausiai išplatinti Susivienijimą po įvairias lietuvių kolonijas.

Po karštų kalbų tapo nutarta įsteigti apskričio agitacijos fondą. Į tą fondą apskričio kuopos mokės po penkis centus nuo kiekvieno sąnario ir metus sausyje. Agitacijos komisiją, vienbalsiai išrinkta: kun. F. Kemėšis ir J. Jaroševičius. Apskričio kuopų viršininkai tai komisijai, privalo pagelbėti surengime prakalbų, vakarų ir tt. Minėta komisija yra įgaliota atspausdinti kortelės, ant kurių neprigulintieji prie Susivienijimo asmenys galėtų savo adresus paduoti. Lėšos atspausdinimo bus padengtos iš apskričio ižd. Dirva įsteigimui Susivienijimo kuopų šiame apskritį yra sekančiose vietose: Stoughton, Mass., North Easton, Mass., Bridgewater, Mass., Fitchburg, Mass., Hudson, Mass., Milford, Mass., Hyde Park, Mass., Canton, So. Framingham, Mass., Sherley, Mass., Nashua, N. H., Lincoln, N. H., Newton, Mass., Rumford, Me., Aurore, Me., Brighton, Mass., Chelsea, Mass., Peabody, Mass., Salem, Mass., Holyoke, Mass., Gilbertville, Mass., Providence, R. I., Be-
ty minėtų vietų dar yra ir

daugiau, kuriose nesama Susiv. kuopų. Kiekvienos kuopos turi but priedermė pasirūpinti savo artimesnėse kolonijose įsteigti kuopą.

Toliau buvo kalbama, kad Susivien. seimas permažai atidos atkreipia į apskričių nutarimus. Vienbalsiai buvo priimta sekanti rezoliucija: "Reikalaujame, kad seimas daugiau atidos atkreiptų į apskričių nutarimus".

Toliau pakeltas čarterio klausimas. Kun. F. Kemėšis pranešė, kad daug pastangų jau yra padėta išgauti čarterį Massachusetts valstijoje. J. Jaroševičius ir kun. F. Kemėšis tapo įgalioti išimti šioj valstijoj Susiv. čarterį.

Daug karštų kalbų iškilo apie centro raštininko pagelbininko algą. Po ilgų ginčų iš abiejų pusių tapo nutarta palikti po senovei, ir kad centras gali išmokėti tuos \$75. Pagelbininkui už su-
traukimą visų Susiv. sąnarių vardų naujon knigon.

Priešus prie ramos pirkimo klausimo kilo įgi ir karšti ginčai. Galutinai šešiolik balsų prieš tris tapo priimta sekanti rezoliucija: "Mes pabrėžiame savo pasi-
tenkinimą seimo nutarimu namo pirkimo klausime ir vedijame centro valdybai tą nutarimą įvykinti".

Toliau sekė svarstymai apie organą. Po ilgokų kalbų tapo nutarta, kad Susivienijimas steigty nuosavą organą taip greitai, kaip įsisteigs savo namus.

Apsvarsčius visus priimtus įnešimus, pabaigoje posėdžio buvo renkama apskričio valdyba. Dauguma balsų išrinkta sekantieji:

Pirmininku — V. Kudirka. Pirm. pagalb. M. Povilaičiukė, Raštininku, A. Vaisauskas. Iždininku A. Čiginskas. Dvasišku vadovu kun. K. Urbanavičius.

Sekantį apskričio susivaižiavimą nutarta turėti sausio mėnesyje, 1917, So. Boston, Mass.

Nesant jokių įnešimų po-
sėdis uždarytas 6:30 val vakare. Gerb. kun. K. Urbanavičius, dvasiš. vadovas, atkalbėjo malda.

Bostono Apskričio posėdžio:

Vedėjas Vincas Kudirka, Rašt. Pranas J. Juškaitis.

PROTOKOLAS.

S. L. R. K. A. PITTSBURGO APSKRIČIO SVAŽIAVIMO

Suvažiavimas įvyko rugsėjo 3 dieną šv. Vincento bažnyčios svetainėje, West End Pittsburgh, Pa. Prasidėjo 2:30 dieną.

Suvažiavime dalyvavo šių kuopų atstovai:

35 kuopos, McKees Rocks, Pa., Kanstantas Vaisnoras ir Boles. Jakutis.

38 kp., Homestead, Pa., Antanas Vaičiulis, Jonas Bendaravičius, Julius Svetkauskas ir Antanas Visminas.

87 kp., N. S. Pittsburgh, Pa., Povilas Bajoras ir Elzbieta Lukoševičiūtė.

92 kp., Bentleyville, Pa., Juozas Kižis.

102 kp., Duquesne, Pa., Matas Petraitis, ir Kaz. Mikalauskas.

112 kp., Cuddy, Pa., Juozas Mickunas ir Pranas Zdanavičius.

158 kp., S. S. Pittsburgh, Pa., Baurtus Vaisnoras, kun. J. Sutkaitis ir J. G. Miliauskas.

86 kuopa, Portage, Pa., prisuntė savo nutarimus per aišką.

Nepribuvus apskričio pirmininkui J. Tumasoniui, suvažiavimą pirmininku išrinktas Antanas Visminas.

Visu pirma buvo skaitytas pereinčio suvažiavimo protokolas, kuris vienbalsiai priimtas.

Raportas taisyklių komisijos Pittsburgho apskričio. — J. G. Miliauskas pranešė, kad nebuvo galima sustatyti taisyklių, nes Sus-mo komitucija apskričių nepripažįsta veikiančiuju kunu, apskričiai neturi inkorporavimo. Raportas priimtas.

1. Pakelta klausimas apie pirkimą nuosavus namo New Yorke. Apsvarsčius klausimas atmetas, nes prieš namo pirkimą apskričių protestai neturi jokios legalės vertės. Todėl nutarta, kad kuopos atskyrimui tuo reikalu kreiptusi į centro valdybą. Kuopos savo reikalavimus su viršaičių pareišais ir antspaudomis gali siųsti apskričio raštininkui, o šis pasiųs centran.

2. Aptarius šios apylinkės padėjimą, kilo klausimas, kaip geriau praplatinti Sus-mą šioje apylinkėje. Nes yra dar daug tokių vietų, kur nesama kuopų, o kur jos galėtų būti, arba ir gyvuojančios kuopos neturi jokio gyvumo. Tam tikslui išrinktas organizatorius, Stanislovas Vaisnoras. Šis rūpinsis šitoj apylinkėj praplatinti Sus-mą. Kelionės lėšas organizatorius ims iš prirašytų naujų sąnarių įstojimo (pusę įstojimo). Bet jei pasitaikytų kuopon neprašyti sąnarių, tuomet kuopa atlygina už kelionės lėšas.

3. Atmetas praėjo susivienijimo nutarimas šis: "Kad padaryti Pittsburgho apskričio apvaikščiojimo dieną kartą ir metus apskričio suvažiavimo paskirtoje vietoje." Išreikšta pageidavimas, kad kiekviena kuopa rūpintusi surengti kokį bent vakarėlį, ar ką kitą pas save ir vieną dešimtdalį pelno skirtų apskričio iždai.

4. Išrinkta sekanti apskričio valdyba: Baltrus Vaisnoras pirmin., Ant. Vismanas pirm. padėjėju, Kanstantas Vaisnoras raštininku, kun. S. J. Čepanonis iždininku ir K. Vaisnoras organizatoriumi.

5. Sekantis apskričio suvažiavimas nutarta turėti Homestead, Pa., kur yra 38 kuopa, pirmąjį gruodžio nedėdienį š. m.

K. Vaisnoras, Apskr. rašt.

LAISKAS | "SAVAITINIO DRAUGO", SLRKA. ORGANIZACIJĄ.

GERB. REDAKCIJA:

Nuoširdžiai meldžiu viešai per organą paaiškinti sekančią klausimą: Kada, t. y. nuo kokio laiko ar dienos užima vietą naujai išrinkta Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje Centro Valdyba?

Konstitucijoje, Straipsnyje XIX, pasakyta: "1. Kas metai delegatai seime išrenka: a) Centrališkąjį Komitetą..." bet nepažymėta, nuo kada jie pradeda pildyti savo priedermės, ir kada užbaigia. Svarbu būtų sužinoti. Būsiu didžiai dėkingas, jei gerbiama redakcija, arba Centralė Valdyba, šį klausimą paaiškina.

Su gilia pagarba, KAZ. DARGIS, Susiv. sąnarys.

(Šituo mes prašome, kad gerbiamoji centralinė valdyba patį į tą klausimą atsakytų Red.).

SLRKA. CONNECTICUT APSKRIČIO.

Pranešu, kad SLRKA. Connecticut apskritis turės 1 d. (Oct.), 1916 m., 1:00 dieną, bažnytinę svetainę, 41 Capitol ave., Hartford, Conn. Connecticuto apskričio kuopos todėl kviečiamos prie to suvažiavimo ir sulys kuopų išgalės, prisiųsti savo atstovus. Kuri kuopa negalėtų prisiųsti savo atstovų, prašoma prisiųsti savo visokius sumanymus laišku. Suvažiavę delegatai visus reikalus apsvarstys, kas tik pasirodys naudinga mūsų tautiškai katalikiškai dirvai. Musų apskričio kuopos neturėtų atsiųsti užpakalį kitų apskričių kuopų, kurios jau pirmiau turi brennuosius suvažiavimus ir darbuojasi Sus-mo gerovei. Todėl visi ir mes sukrusime ir imkime uoliau darbuotis.

S. Cibulskis, Apskr. rašt. 3 Penn ave., Waterbury, Conn.

NEW BRITAIN, CONN.

SLRKA. 109 kuopa rugsėjo 3 d. buvo parengusi prakalbas šv. Andriejaus parapijos svetainėje. Kalbėjo K. Krušinskis iš Brooklyn, N. Y., apie Susivienijimo pradį ir dabartinį jo stovį. Aiškino, kokią lietuviai naudą turi prigulėdami į tą didelę organizaciją. Skatino susirinkusius rašyties į Sus-mą.

Paskui kalbėjo J. Šaliunas, L. Vyčių centralis raštininkas, iš Waterbury, Conn. Pasakojo apie jaunimą. Ragino rašyties Liet. Vyčių organizacijon. Paskui kalbėjo apie Kat. Spaudos Savaitę, kuri bus spalį 22—29 d. Priminė, kad lietuviai remty katalikiškus laikraščius, juos skaityty, saugotusi bedieviškų raštų, kurie neša didelę bledį mūsų tautai.

Patarė, kaip būtų geriausia išplatinti katalikiškus laikraščius ir kningas Katalikų Spaudos Savaitėje.

Vakaras su prakalbomis baigta Lietuvos himnu.

Kadangi už inėjimą svetainė nuo žmogaus imta po 10c, tai surinkta \$13. Išlaidų buvo \$6.50. J. P.

S. L. R. K. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

S. L. R. K. A. 77 kuopa turės savo susirinkimą rugsėjo 17 d., 3 val. po pietų, Mykolo Janulevičiaus svetainėje, ant Briadriko. Visi sąnariai kviečiami ateiti susirinkiman.

A. Katkevičia, raštin.

S. L. R. K. A. 15 kuopa, Chicago, Ill., turės savo mėnesinį susirinkimą rugsėjo 15 dieną, 7:30 vakare, šv. Jurgio parap. svetainėje. Visi kuopos sąnariai prašomi ateiti susirinkiman ir atsivesti no rinčius prisirašyti Sus-man.

G. A. Zakas, raštin.

S. L. R. K. A. 99 kuopa, Chicago, Ill., turės susirinkimą rugsėjo 17 dieną šv. Jurgio parapijos svetainėje, kamb. No. 18. Visi sąnariai prašomi ateiti susirinkiman.

M. L. Gurinskaitė, kp. rašt.

S. L. R. K. A. 176 kuopa, Indiana Harbor, Ind., turės susirinkimą rugsėjo 17 dieną, 3 val. po pietų. Prašomi butinai ateiti visi sąnariai ir norį įstoti Susivienijiman.

A. J. Vitkus, rašt.

S. L. R. K. A. 80 kuopa, Eynon, Pa., turės susirinkimą rugsėjo 17 dieną, pusė po viešos dieną, bažnytinėje svetainėje.

J. Mileris, rašt.

S. L. R. K. A. Youngstown, Ohio, 63 kuopa, laiks mėnesinį surinkimą, rugsėjo 17 d. 2. val. po pietų, visiems žinomo svetainėje, 245 E. Federal st.,

Gerbiamieji sąnariai malonėkit visi ateiti į šį svarbų susirinkimą. Atsiveskit naujų sąnarių prisirašyti į Susivienijimą.

J. Kasparavičia, Kp. rašt.

S. L. R. K. A. 109 kp. New Britain, Conn., turės susirinkimą rugsėjo 17 d. tuojaus po mišparų bažnytinėje svetainėje. Visi sąnariai turi ateiti. Bus renkami delegatai į Connecticut apskričio suvažiavimą.

KOMITETAS.

Paieškau Petro ir Ursulės. Urbonų, pirmu jie prigulėjo prie S. L. R. K. A. Boston Mass., kuopoje, potam persikėlė į Johnston City, Ill. Turu svarbu reikala. Jie patį ar kas juos žino atsišaukite.

A. S. VAITKUS,

33 Leonard st., Dayton, Ohio

AM. LIET. R. K. SPAUDOS DR-JOS CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Kun. A. Ežerskis, pirmin. 4943 W. 15th St., Cicero, Ill.

J. Tumasonis, raštin. 3427 Auburn ave., Chicago Ill.

Iz. Nausieda, iždininkas, 917 W. 33 St., Chicago, Ill.

Buk tikras, kad Jusų sunkiai uždirbti pinigai yra padėti bankoj, kuri duoda Jums pilną užtikrinimą.

Pradėk taupyti šlandie; reikalinga tik vienas doleris, kad pradėti taupymo darbą.

Visados daryk biznį su banka, KURI YRA BANKA

Peoples Stock Yards STATE BANK

Prie Ashland Ave. ir 47 gatvės

Šteklus arti \$6.000 000

Po valstijos priežiūra.

Seniausia, didžiausia ir stipriausia banka vakarus nuo Stock Yards.

SUSIV. LIET. R. KAT. AM. CENTRO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas — J. Jaroševičius, 1048 Washington St., Norwood, Mass.

Vice-pirm. — K. Krušinskis, 59 Teneyck St., Brooklyn, N. Y.

Raštininkas — J. S. Vaisauskas, 112 N. Greene St., Baltimore, Md.

Iždininkas — J. Stulgaitis, 140 S. Meade St., Wilkes Barre, Pa.

Iždo globėjai: V. Lukoševičius, P. O. Minersville, Pa.

A. Nausiedienė, 917 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Dvasiškas Vadovas — kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence St., Worcester, Mass.

Knygius — kun. S. J. Struckus, P. O. Plymouth, Pa.

Gydytojas — Dr. A. K. Rutkauskas, 2302 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

CHICAGOS I APSKRIČIO S. L. R. K. A. ADRESAI:

Pirm. A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

Rašt. J. J. Palekas, 4528 So. Washtenaw ave., Chicago, Ill.

Ižd. J. Zakas, 3339 So. Emerald ave., Chicago, Ill.

Organizatoriai: A. J. Sutkus, 6329 So. Fairfield ave., Chicago, Ill.

SUSIV LIET. R. K. AM. PITTSBURGO APSKRIČIO VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Baurtus Vaisnoras, 1514 Carson St., Pittsburgh, Pa.

Vice-pirm., Antanas Visminas, Homestead, Pa.

Raštininkas, Kanst. Vaisnoras, 1116 Hillsboro St., Pittsburgh, Pa.

Iždininkas, kun. S. J. Čepanonis, 318 — 4th Ave., Homestead, Pa.

Organizatorius, Kanstantas Vaisnoras, 1116 Hillsboro St., Pittsburgh, Pa.

SEKANCIAS KNINGAS VELTUI GALIMA GAUTI S. L. R. K. A. KNINGYNE.

1. Gabrio "Lietuvių Lenkų unija".

2. Jono, "Diedas ir Gražina".

3. Jono, "Kelionė į Europą".

4. Jono, "Kražių Skerdys".

5. Jono, "Konradas Valenrodas".

6. Freemanas "Europos Istorijs".

7. Jocio, "Kuomi Žmonės Gyvena".

8. Jono, "Naktys".

Sąmoninga gaspadinė visada turi savo namuose butelinką D-ro Richter'o

PAIN-EXPELLER

Neabejojantis budas įtrinimui nuo skaudėjimo Reumatizmo, persišalimo, išsivienijimo ir tt. Tikras tikrai su pažymėta marke "IKARA"

25c ir 50c butelinkas visose aptiekose arba F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street. New York, N. Y.

Išėjo iš spaudos DVASIŠKOJO GYVENIMO VADOVELIS.

Puiki knyga — turtinga, turini.

Didelė, gražiai išleista. Tur 409 pusl.; audeklų apdaryta.

Su prisintimu atsieina tik DOLERIS.

Tuojaus ją gausi, tik parašyk pas:

KUN. A. STANIUKYNĄ, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

DR. J. KULIS

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3259 S. Halsted St. Chicago.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrių. Speciališkai gydo limpančius, uždegimus ir padidėjusias virš liauzas. Priima Valandos: nuo 9 ryto iki 12; 6 iki 8 nedėlioms: nuo 9 iki 2 po pietų: nuo 6 v. iki 8 tyrimo.

DR. I. MEYERS,

1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Valandos: kasdien atdara nuo 9 ryto iki 9 vakarė, Pėntnyčiomis iki 6 vakarė. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 pietė.

Tel. Haymarket 6212.

A. A. Šlakis

ADVOKATAS 19 SO. LA SALLE St. (Room 815) Chicago, Ill.

Res. 3255 So. Halsted St. Tel. Drove 5226

AR PAVARGSTA JUSŲ akis, kuomet skaitot, kuomet dirbate? Ar skauda jums galvą nuo pavargimo akių? Ar jusy akiniai netinka jusy žiūrėjimui? Patarimas ir išegaminavimas per užbaigusį mokslą optiką. 9 metalų tyrimo.

DR. I. MEYERS,

1024 Milwaukee Ave., Chicago, Ill.

Valandos: kasdien atdara nuo 9 ryto iki 9 vakarė, Pėntnyčiomis iki 6 vakarė. Nedėliomis nuo 9 ryto iki 12 pietė.

Tel. Haymarket 6212.

DR. A. YUSKA

LIETUVIS GYDYTOJAS 1749 So. Halsted CHICAGO, ILL. CORNER 18th STREET

TEL. DROVE 771

S. E. Allen D. D.S. 4464 So. Halsted St.

Darbo valandos: 10 val. iš ryto iki 8 iki val. vak. šventadienys nuo 9 val. ryto iki 1 val. popiet.

9. Astramsko, "Petrus Žemaitis".

Aplikacija turi būti pažymėta kuopos viršaičių vardais ir krasos ženklelių už 10c.

KUN. S. J. STRUCKUS,
PLYMOUTH, PA.

Draugijų Reikalai

TAUTOS FONDO VALDYBA.

Pirmininkas: kun. J. J. Jakaitis, 41 Providence st., Worcester, Mass.

1-mas vice-pirm. Adv. A. Šlakis, 3255 So. Halsted st., Chicago, Ill.

2-ras vice-pirm: Kun. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl. Chicago, Ill.

Sekretorius: K. Pakštas, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

Išdėininkas: — B. Vaišnoras, 1514 Cason st., S. S. Pittsburg, Pa.

Išdo globėjai:
A. Nausiedienė, 917 W. 33rd st., Chicago, Ill.

J. Miliauskas, Pittsburg, Pa.

ŠVENTO ANTANO DRAUGIJOS, WAUKEGAN, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Steponas Kelotis, 1344 So. Jackson st.

Pagelbininkas, Kazimieras Burba, 1416 So. Park ave.

Protokolų raštininkas, Antanas Samoška, 1230 So. Victoria St.

Finansų raštininkas, Jonas Bakšys, 1327 So. Victoria st., Kasininkas, Antanas Bakšys, 1327 So. Victoria st.

Kasos globėjai:
Leonas Krikščiūnas, 1326 So. Victoria St., Adomas Jonaitis, 1326 So. Lincoln St.

1. Maršalka, Pranas Dapkus, 1407 So. Park ave.

2. Maršalka, Antanas Didurgis, 1327 So. Park ave.

Knygius Pranciškus Kapturaskas, 1321 So. Victoria, St.

Susirinkimai po aštuntai kiekvieno mėnesio, apie pirmą valandą po pietų. Lietuvių svetainė, 9 ir So. Lincoln gatv.

ŠVENTO MYKOLO DRAUGIJOS, ROCKFORD, ILL., VALDYBOS ADRESAI:

Pirmininkas, Kazimieras Miklas, 1020 — 1022 S. Main st.

Pirm. pagelbininkas ir Išdėininkas: P. P. Petrėnas, 422 Island ave.

Protokolų raštininkas: J. J. Merčaitis, 1530 West st., Finansų raštin.: J. Zobinas, 1129 So. Church st., Dr. stės, Dievo Apveizdos parapijos valdybos adresai:

Pirm. — A. Stulginskis, 715 W. 19 Pl.

Pag. — M. Ramanavičia, 547 W. 20 st.

Jonas Jaroševičius, 1048 Was Rašt. — Liud. Sabaliauskaitė, 1714 S. Union ave., Fin. Rašt. — K. Vasiliauskas, 558 W. 14 st.,

Izd. — A. Grišinas, 732 W. / Kasos glob.: Zof. Bartkevičaitė, 1828 S. Peoria st.,

Al. Klimas, 558 W. 14 st., Maršalka, — Mikolas Jatuzis, 622 W. 15 st.,

Susirinkimas kas pirmą nedėdienį mėnesio, Apveizd. Dievo parap. salėje, 3 val po pietų.

ŠV. JURGIO KAREIVIO DRAUGYSTĖS, NORWOOD, MASS., VALDYBOS ANTRASAI:

Pirmininkas, Stasys Kadavka, 1038 Washington st., 19th st.,

Pirm. pagelb., Pranas Kudirka, 31 Franklin st.,

Protokolų raštininkas, Jonas Rušis, 18 Tremont st., Fin. raštininkas, J. Versekas, 1184 Washington st.,

Kasierus, Viktoras Kavaliauskas, 22 Sturvant ave.,

Išdo globėjai:
Jokubas Puzinas, 20 Pond st., Barnasius Jankauskas Willow st.,

Martinas Bulskas, 39 Tremont st., Maršalka, Stasys Karnila, 31 Tremont st.

IVAIRIOS ŽINIOS

IŠ DARBO LAUKO.

New York. — Pietinė miesto dalyje buvo sustreikavę apie 6,000 barzdaskučių. Po poros dienų streiko jiems visiems padidinta \$1.00 daugiau algos ir savaitę. Visi sugrįžo į darbą.

San Francisco, Cal. — Čia pasibaigė dokinių darbininkų streikas. Darbininkai laimėjo gaudami didesnes sau algas.

Boston, Mas. — Telefonų operatorės šitam mieste be streiko laimėjo sau didesnes algas ir trumpesnę dienos darbo valandą.

Jersey City, N. J. — Dairymen's Manufacturing Co. įstaigose sustreikavo darbininkai. Jie reikalauja įvesti 8-nias dienos darbo valandas.

Ceder Point, Ohio. — Columbus, Ohio, policijos viršininkas Charles E. Carter išrinktas Ohio valstijos policijos sąjungos pirmininku. Dabar Carter plenuoja visose valstijose suvaržyti darbininkams žodžio laisvę. Tai norima padaryti ne be tikslo. Policijos sąjunga nori iškovoti sau pensijas iš valstijos izdo. Bet darbininkų unijos toms pensijoms prieštarauja. Darbininkai tvirtina, kad jei policiantams esą galima mokėti pensijas, tai visų pirma tokias pensijas reikia mokėti senyviems darbininkams.

Policijai toks darbininkų pasistatymas baisiai nepatinka ir norima pradėti kovą prieš laisvąjį žodį.

Marinette, Wis. — "The Central West Coal kompanijos įstaigose sustreikavo darbininkai dėl mažų užmokesčių. Kompanija susimedžiojo streiklaui. Bet pagaliau ir patys streiklaužiai sustreikavo.

Dayton, Ohio. — Vietos dirbtuvių visi mašinistai išėjo streikam, reikalaudami 8-nių darbo valandų dienoje.

VĖL UŽGRIUVO DALIS PANAMOS PERKASO (KANALO).

Telegramos iš Washingtono praneša, kad pastaromis dienomis vėl užgriuvo dalis Panamos perkaso. Lai-

vai kelioms dienoms sustojo vaikščioję.

TIKĖJIMO PERSEKIOJIMAI MEKSIKOJE.

Meksikos valdžia yra socialistų bei laisvamanių rąkose. Šie tamsybės apaštalai kaip imanybės stengiasi dergti tikėjimą, niekina švenčiausius jausmus kiekvieno tikinčio žmogaus. Šit šiomis dienomis Meksikoje liko, išleistas tam tikras paliepinimas, kuriuomi visos bažnyčios valdžia paima savo priežiuron (kontrolėn). Pasinaudodami tuomi dekretu socialistai bile kada gali atimti bažnyčias nuo parapijų ir paversi jas ar į kazarnas, ar į kalėjimus, ar į kokias nors kitas įstaigas. Gražiausias gi bažnyčios ir katedros pavertos globai švietimo ministerijos. Tokiuo būdu švietimo ministeris turi teisę padaryti iš bažnyčios knygyną, muzėjų ir tt. Taigi, matot, broliai lietuviai, kas darosi, kuomet valdžia patenka į bedievių rankas.

VYRIAUSIAS VOKIEČIŲ VADAS RUSŲ FRONTE — PRINCAS LEOPOLDAS.

Rytų frontas. — "The Chicago Daily News" korespondentas rašo:

Rugsėjo 3 d. aplankiau fieldmaršalo von Hindenburgo ipėdinį, 70 metų seną Bavarijos princa Leopoldą, Bavarijos karaliaus tikrąjį brolį, kuris kituomet su savo armijomis paėmė Varšavą. Dabar jis yra vyriausiuoju vokiečių visų armijų vadu priešais rusus 900 mylių ilgio frontu, nuo Baltijos ligi Galicijos. Pirmiau princas Leopoldas buvo vyriausiuoju vadu tik vienos armijos, susidedančios iš kelių korpusų, Baranovičių fronte. Gi kuomet Rumunija stojo karėn, vyriausias vadas von Hindenburg nuskirtas generalio štabo viršininku, o šito vietą užėmė princas Leopoldas.

Princas Leopoldas nors senas, bet yra stiprus ir gyvas, kalboje atviras. Jo štabo viršininku yra pulkininkas Hoffmann, dar jaunas ir baisiai didelės energijos žmogus, kurs dienomis ir naktimis retai kada suveda akis.

Princas pripažįsta rusų armijoms didvyriškumą, bet podraug tvirtina, kad vokiečių fronte nei Lietuvoje, nei Kurse rusai nekuomet negalės perlaužti. Vokiečiai vienur ir kitur per daug stipriai apsitaisę. Cemento ir pieno apkasai niekam neprieinami. Tai didžiausia vokiečių paslaptis tame dalyke.

Antai birželio mėn. Baranovičių fronte rusai per penkias dienas ir naktis buvo užpuolę vokiečių linijas. Bet nieko gero neatliko. Panešę baisiausius nuosto-

lius pasitraukė. Per penkias dienas ten jų mažiausia žuvo 60,000. Išto buvo matomi kalnai lavonų. O per pastaruosius 6 mėnesius Hindenburg — Leopoldo fronte, nuo Rygos iki Pinskių pelkių, rusai neteko mažiausia milijono kareivių.

Princas Leopoldas labai užsiuinteresavęs Rumunija, kuri andai įsimašė karėn. Jo nuomone, Rumunija užtą savo neatsargų žingsnių turės daug nukentėti.

BULGARAI SU VOKIEČIAIS NORI PEREITI PER DUNOJŲ RUMUNIOJE.

Londonas. — Bulgari su vokiečiais, kurie įsiveržė Rumunijon Dobrudja frontu, šturmuoja Tatrakan tvirtovę, stengdamiesi ją paimti ir pereiti per Dunojų. Kuomet tai bulgarams ir vokiečiams pasisektų padaryti, tuomet jiems nesunku būtų pasiekti Rumunijos sostinę Bukarestą.

Dabar ten seka baisiausi mušiai. Bulgari su vokiečiais jau paėmė ten septynias tvirtumas. Rumunams paliko dar kelias tvirtumas. Ir jie šitas visomis išgalėmis gina. Rumunų visas pasitikėjimas rusais, kurie keliomis kolonnomis atpuškuoja pagelbon.

Dunojaus upė toje vietoje gana plati ir todėl nebus taip lengva ją pereiti bulgarams ir vokiečiams.

PRASTAS LIKIMAS LEMIAMAS RUMUNIJAI.

Berlynas. — Vokiečių karės ekspertai neatmaipomai tvirtina, kad Rumunija sušilauksianti Serbijos likimo. Bulgari su vokiečiais, įsiveržė Rumunijon, pirmiausia stengsis prasimušti kelią prie Rumunijos sostinės Bukaresto. Kuomet paimsi šitą miestą, Rumunija busianti įveikta. Kaip fieldmaršalas von Mackensen pamušė Serbiją, taip jis greitai dabar apsidirbs ir su Rumunija.

Karės ekspertai savo tvirtinimus paremia tuomi, kad bulgarai su vokiečiais jau geroką galą įsibrovę Rumunijon 80 mylių ilgio frontu, paėmė kelis miestus ir tik jiems dabar reikia bile kurioj vietoj pereiti Dunojų, o tuomet nebu sunku pasiekti Bukarestą. Didžiausioji kliūtis — persikelti per platųjį Dunojų, kurios pakraščius saugoja rumunai, o šitiems ateina pagelbon net 8-nios kolonnos rusų.

SUNAIKINTA 10 ORLAIVIŲ.

Telegramos iš Londono skelbia, kad šiaur-vakariame francūzų fronte abejipriešai neteko po orlaivius.

RUMUNAI PAĖMĖ ORSOVĄ.

Londonas. — Iš Rumunijos sostinės Bukaresto oficialiai pranešta, kad rumunai paėmė labai svarbų austrų miestą Orsova palei Dunojų.

Pirm poros dienų Vienoj buvo pranešta apie Orsova miesto puolimą. Bet paširodė, kad rumunai tą miestą paėmė tikrai rugsėjo 8 dieną ryte.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

PRIE ATIDARYMO MOKYKLŲ.

Šiomis dienomis beveik visose parapijinėse ir viešose mokyklose jau prasidėjo mokslas. Mokyklų Taryba išleido atsišaukimą į tėvus, primindama, kad visi sveiki vaikai nuo 7 iki 14 metų būtinai privalo lankytis kokią nors mokyklą. O kiekvienas vaikas nuo 14 iki 16 metų amžiaus privalo arba mokintis arba eiti į darbą. Iki 14 metų užginta vaikams dirbti. Kurie gi tėvai nenorės pildyti šių įsakymų bus suareštuoti ir galės būti nubausti nuo 5 dolerių iki 20 ir teismo išlaidomis.

Brangūs tautiečiai, gerai išsidėmkite šiuos paliepinimus. Nelaikykite savo vaikų namie. Visus berniukus ir mergaites leiskite į mokyklas. Atminkite, kad žmogaus laimė yra tikrame apsišvietime. Tamsios, nepašviestos tautos dažniausiai buna silpnos, neturtinės, visų skriaudžiamos, en giamos. Ukė, prekyba, pramonija pas neapšviestas tautas yra labai žemame stovij ir žmonės, nemokėdami išnaudoti savo krašto gėrybių, priversti yra ieškoti duonos kasnio svetimaime krašte, priversti yra sunkiai dirbti surukusiuose fabrikuose. Jeigu gi mes butum visi apsišvietę, nereiktų mums keliauti į svetimą šalį, mes savo tėvynėje padarytum Amerika.

Be to Lietuvos atstatymui reikalinga yra lietuviška mokykla. Musų vaikai, lankydami svetimų mokyklas, dažniau ištautėja, išsivada savo kalbos, papročų, išsivada visiškai net lietuvių vardo. Taigi visi susigrąžę lietuviai, kurie nori, kad jų vaikai būtų tokie pat lietuviai, kokiais yra jie, kokiais buvo jų seneliai ir bočiai, privalo juos leisti į lietuviškas mokyklas. O tokiomis mokyklomis yra musų parapijinės mokyklos, kurios naudojasi pilnomis teisėmis su viešomis mokyklomis. Taigi tautiečiai leiskite savo vaikus į tas pa-

rapijines mokyklas. Jose išauklėti vaikai liks šviesiais, dorais lietuviais, katalikais, Visų lietuvių obalsiu privalo būti: KUODAUGIAUSIA MOKSLO DEL VAIKŲ!

Atsiminkime žodžius iš Maironio poemos "Raseinių Magdė".

Lietuvi, mokinkis, Varguos beraminkis, Vilties nenustok niekad!

O mokslas daug gali: Jis vargstančią šalį Išpandios iš amžių skriaudos.

Tik žemei tėvų Negamink svetimųjų dievų!

K. G.

Baisus skandalas Kewanee, Illinois

P. Račkaus prakalbos

I. Subatoj, rugsėjo 9 d., atsilankė pas mus garsus iš Chicagos kalbėtojas, Loyolo universito sociologijos studentas Al. M. Račkus. Klausytojų prisirinko pilna svetainė. Musų tamsuoliai socialistai ir bedieviai sužinojo, kad atvažiuos į Kewanee p. Račkus, jau iškalno rengęs kelti trukšmą, duoti klausimų ir tt. Iš pradžių keletas Markso II pasekėjų pradėjo pobažnytinėje salėje rukti cigarus ir užsimovę ant savo tuščių galvų kepurės aržaliavo. Bet prakalbų vedėjui p. Norkevičiui mandagiai paprašius, trukšmadariai susigėdo ir apgrimo.

Gerbiamas kalbėtojas savo kalboje faktais prirodė krikščionijos nuopelnus pasaulio civilizacijai, butent, dailėje, literaturoje, moksle ir tt. ir kaip pavyzdį palygino nekrikščioniškas viešpatijas, kaip Kiniją, Turkiją ir kitas, kurios savo mokslu, civilizacija ir kultura

daug žemiau stovi už krikščioniškas viešpatijas. Taip gi aiškiai prirodė, kaip socialistai griauja civilizaciją, klaidina žmoniją, kokiais jie yra priešais mokslą, darbininkų išnaudotojai ir tt. Visą kalbos turinį yra sunku aprašyti, tik tą galima pažymėti, kad jo kalba buvo visiems suprantama, pamatuota argumentais ir katalikiškai visuomenei labai naudinga. Po prakalbų socialistai davė daug klausimų, bet kalbėtojas į visus klausimus atsakė mandagiai ir taip sukritikavo tamsuolius socialistus, kad tie nežinojo kur dėtis.

Socialistai p. Račkus pamylėjo

II. Nors socialistai vos tik iškentė sėdynese laike prakalbų, nors raudo ir balo, nors griežė dantimis iš pikto, bet kad jie pamylėjo p. Račkus, tai yra faktas. Tulas socialistas viešai prisipažino, kad jis girdėjęs p. Račkaus prakalbą Spring Valley, Ill., rugp. 3 d., taigi atvažiuojo ir į Kewanee pasiklausyti. Bravo socialistai, lankykites į p. Račkaus prakalbą, gal bent kiek susipažinsite su socializmu, nes dabar didžiuma jūsų nieko nežino apie socializmo teoriją bei jos vadydų "gražius" darbelius.

Publikai p. Račkus kalba taip patiko, kad vienu balsu šaukė, idant jis pasiliktu ant nedėlios. Kalbėtojas sutiko pasilikti.

Socialistai šaudė ir išdaužė Bažnyčios ir kitų langus

III. Naktį iš subatos ir nedėlia, apie 2:30 val. No. Main ir kitose gatvėse pasigirdo šūviai. Išvyso išsrovė virš 10 šūvių. Aplinkiniai gyventojai persigando. Nedėlios rytą parapijonai patyrė, kad niekšai šventvagiai išmušė su plyta gražiausią Šv. Antano lietuvių bažnyčios langą. Taipgi išdaužta klebonijos ir kitų žmonių langai. Semelis klebonas J. Cisas tokių bedievių soci-

\$31,000,000,00

Suviršum depozitu turi dabar didžiulis Valstijos Bankas State Bank of Chicago

Nuo jo įsteigimo 1879 metuose tasai bankas nuolatos augo taip, kad šiandie jo kapitalas ir atsarga yra daugiau kaip keturi milijonai aštuoni šimtai septyniolika tukstančių dolerių — \$5,000,000.00.

Be 40 tukstančių žmonių, kur turi pasidėję savo pinigų šiame banke, čia jau sudėta Suvienujų Valstijų valdžios, Illinois valstijos ir Chicagos miesto pinigų.

Lietuviai, kuriems rupi saugumas jų pinigų, tegul pasideda banke. Daug lietuvių yra pasidėjusių čia savo pinigų ir džiaugiasi.

Bankas moka 3%. Atdaras nuo 9 ryto iki 3 val. po pietų; Subatomis iki 2 val. po pietų išsidomėkite adresu:

STATE BANK OF CHICAGO

Kampas La Salle ir Washington sts. prieš City Hall.

alistų pasielgimu yra labai sujungtas. Tuoj duota žinia policijai ir detektivai nunai ieško piktadarių.

Letuvių socialistų Kewonee, Ill., yra nedaugiau 25. Taigi visi mano, kad tie piktadariai yra iš jų tarpo. Tai štai kaip kultūringi yra tie mūsų tamsuoliai, tai taip jie skleidžia savo mokslą!

Sosialistai bėga lauk

IV.

Nedėlioje po piet, 2 val., p. P. Račkus vėl pradėjo aiškinti socializmo teoriją. Šiuo kartu žmonių prisirinko dar daugiau. Socialistas pasidarė karšta, nes kuomet kalbėtojas paklausė jų socializmo definicijos, tai pasirodė, kad jie nieko nežino. Taigi kalbėtojas jiems pasakė, kad lietuviškojo socializmo definicija yra tai boozologija, kreizologija ir beždžionologija; kitaip sakant, girtuoklystė, tamsybė ir bedievyystė. Toliau socialistai šoko diskusuoti su kalbėtoju. Tuomet jis paklausė socialistų apie Markso Komunistų Manifestą ir pasirodė, kad taipgi nieko nežino. Vienas socialistas citavo Komunistų Manifestą, bet klaidingai. Kad prirodžius jo klaidą, kalbėtojas paėmė Komunistų Manifestą, taipgi "The Student's Marx by Edward Aveling" ir vieną francūzų socialistų veikalą ir pakvietė socialistus bei kitus ateiti persitikrinti. Socialistai pasisakė moką ir angliškai ir francūziškai, tik nematę reikalo prisitarti prie kalbėtojo ir perskaityti, nes jiems užtenka lietuviško Komunistų Manifesto vertimo. Jie budami tikrais Lietuvos mylėtojais nenorį žeminti savo tautos skaitymu kitomis kalbomis.

Čia socialistai tai tikrai papuolė į kilpas. Kalbėtojas jiems pasakė, kad jie yra tamsuoliai ir nežino net pamatinių socializmo principų, nes socializmas ne pripažįsta jokių tautų, o pripažįsta vien tik internacionalizmą, — gi jei jie sako, si esą Lietuvos mylėtojais, tai negali būti socialistais. Toliau paklausė jų, kuriais metais gimė jų tėvas Marksas — tyli. Publika pradėjo garsiai kvatoti. Kalbėtojas pasakė datą paklausė daugiau klausimų, paliečiančių socializmą. Socialistai atsakė taipgi tylą. Išbalę socialistai matydami, kad nežinyste išsistato save ant juoko, umai pradėjo bėgti lauk iš salės. Salėje pasiliko tik keli socialistų reporteriai.

Bobelės vejasi socialistus

V.

Publikai aprimus, kalbėtojas pradėjo kritikuoti socializmą. Vaizdžiai nurodė, kad socializmas nėra kilęs iš darbininkų, uždėtas ne per darbininkus ir todėl negali tikti darbininkų lu-

mui, bet interesui kapitalistų. Čia jis nurodė socialistų vadų vardus, kurie buvo kapitalistai. Teisybės žodis nepatiko tūloms socialistams ir jos pakilusios apleidė salę. Publika palydėjo jas šauksmu ir švilpimu.

Toliau kalbėtojas nurodė socialistų ydas, apie jų svajones, kurios niekad negali įvykti, jų tamsumą, ir tt. Ragino žmones šviesies, skaityti laikraščius, ypatingai "Draugą", kurs nurodo socialistų bedievių tamsybes, kaip jie išnaudoja darbininkus ir kaip nuo jų išnaudotojų apsisaugoti.

Kewaniečiai yra labai dėkingi p. Račkui už jo taip gražias prakalbas. Jo stiprus ir malonus balsas ir iškalba žavėte — žavėja publiką. Kewaniečiai dar niekad tokių prakalbų negirdėjo. Iš viso pasakė 6 prakalbas, kurių mes nekuomet neužmiršime.

Vienas iš parapijonų.

SHEBOYGAN, WIS.

Čia gyvuoja lietuvių draugijos: Sv. Juozapo, Sv. Kazimiero, Jaunuomenės Dra-

mos, ir kuopos: L. Vyčių, SLRKA., Moterų Sąjungos ir kitos. Pirm vienerių metų visos šios draugijos savo vakarus ir lošimus rengdavo vokiečių svetainėje. Bet šių metų pradžioje į vietas parapija atvyko kun. Slavinas. Jo pasidarbavimu lietuvių parapija pasirupino įgyti nuosavią svetainę, kurioje dabar visos draugijos turi pasilinksmavimo vakarus ir lošimus.

Rugsėjo 4 d. Moterų Sąjungos turėjo vakarą. Kalbėjo kun. J. Tiškevičius. Paskui sulaukta "Mariutė". Daug buvo žmonių.

Sheboyganietis.

Tautos Fondo Skyrius

TAUTOS FONDO SEKRETORIAUS ATSKAITA,

iš pajamų už rugpjūčio mėn., 1916 m.

Rugpjūčio 3, Chicago, Ill. Sv. Cecilijos giesmininkų draugija, Sv. Kryžiaus parapijos, prisuntė A. Prečnauškas \$13.65
Rugpjūčio 3, Spring Va-

lley, Ill. Surinkta pp. Šimkų vestuvėse, prisuntė p. A. J. Sutkus \$5.25
Rugpjūčio 6, East Vandergrift, Pa. Surinkta krikštynose, prisuntė P. Ragauskas \$11.25

Rugpjūčio 11, Chicago, Ill. Aukavo S. L. R. K. A. Piln. Blaivininkų 41 kp., prisuntė St. Kybartas \$22.15
Rugpjūčio 14, Chicago, Ill. Ant Knystautas \$2.00

Rugpjūčio 16, Rockford, Ill. Surinkta per S. L. R. K. A. 137 kp. prakalbas ir per Sv. Mykolo draugijos pikniką, prisuntė P. Petrėnas \$13.90
Rugpjūčio 16, Kewanee, Ill. Surinkta per krikštynas p. Ad. Nausėdos, prisuntė P. Vičas \$8.55

Rugpjūčio 19, Waterbury, Conn. surinkta Sv. Juozapo bažnyčioje, prisuntė S. Kuškauskas \$39.74
Rugpjūčio 19, Brooklyn, N. Y. Surinkta per iškilnę p. A. Aleksandravičiaus priėmimui, prisuntė J. Miliauskas \$23.50

Rugpjūčio 24, Trenton, N. J. surinkta per Sv. Jurgio draugijos prakalbas, prisuntė J. Velivis \$42.35
Rugpjūčio 25, New Canaan, Conn. Aukavo Juozapaitis, prisuntė P. Mulevi-

čius \$5.00
Rugpjūčio 28, Chicago, Ill. Surinko T. F. 22 skyrius, prisuntė P. Baltutis \$88.87
Rugpjūčio 28, Girardville, Pa. Surinko T. F. 3 skyrius, prisuntė J. Raibikis \$100.00

Rugpjūčio 30, Poquonock, Conn. Per L. D. S. 44 kuopos prakalbas surinkta .. \$42.46
Per Sv. Kazimiero draugijos pasilinksmimą surinkta \$4.95

Viso labo prisuntė M. Juškevičia \$47.41
Rugpjūčio 30, Brooklyn, N. Y. Surinko T. F. 13 skyrius, prisuntė J. Butkevičius \$7.00
Rugpjūčio 30, Rockford, Ill. Surinko vietinių draugijų komitetas, prisuntė J. K. Guokas \$37.50

Rugpjūčio 31, Sheboygan, Wis. Surinko T. F. 27 skyrius, prisuntė J. Austrevičius \$61.26

Iš viso per rugpjūtį įplaukė į Tautos Fondą .. \$529.38
Iki rugpjūčio 1, 1916, įplaukė \$52,873.83

Labu iki 1 rugsėjo, 1916, į Tautos Fondą įplaukė \$53,403.21

K. Pakštas,
T. F. sekr.

NAUJAS KNYGŲ KATALOGAS

Šios knygos gaunamos "Draugo" Kningyne. Užsisakant pažymėkite knygų vardą ir numerį. Pinigus mažiaus dolerio galima siųsti krasos ženkleliais. Adresuokite:

"DRAUGAS",
1800 West 46th Street, Chicago, Ill.
No. Kaina

1123. Rankvedis angliškios kalbos. Praktiškas budas išsimokimui angliškios kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojaus. Pagal Ollendorfa, Harvey, Maxwell ir kito parašė J. Laukis. Ketvirtas pataisytas spaudimas. Chicago, Ill. 1912, pusl. 310 1.25
Su audimo aparais 1.50

1129. Žodynas lietuviškai-angliškios kalbos. I dalis. Trečia pataisyta ir gausiai papildyta laida. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Žodžiai paženklinoti kursyvos raidėmis prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli: Knygos pormatas 6x9 dalis. Sutaisė Ant. Lalis. Chicago, Ill. 1911, pusl. 439 2.00
Kietais audimo aparais 2.50

1130. Žodynas angliškai lietuviškos kalbos. Dalis II. Sutaisė Ant. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta ta me, kaip žodžius angliškai takti, taipgi kiekvienas žodis paženklinatas kursyvos raidėmis prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos pormatas 6x9 colius. Gražiais "Half Morocco" aparais. Nugara ir kampai drutos gražios mookor skuros, šonai audimo, ant nugaros parašai aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. Chicago, Ill. 1911, pusl. 935. 4.00

1131. Žodynas lietuviškai angliškios ir angliškai lietuviškos kalbos. Sutaisė A. Lalis. Abi dalis I ir II vienoje knygoje. Pormatas ir aparai kaip No 1130, pusl. pusl. 1274 6.00
Apdaryta brangia moroko skura, kraštai marmuruoti 7.00

1132. Žodynis lietuviškai angliškai kalbos. Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus galima lengvai angliškai susikalbėti. Parankus nešiotis kišeniųje Chicago, Ill. 1911, pusl. 151. Audimo aparais50
Tas pats gražiais skuriniais aparais75

1133. A. — B. — C. Rašymo ir skaitymo. Pradžiamokslis. Vartojamas parapijinėse mokyklose, sutaisė mokytojas. Keitais apd.25

1134. Skaitymo Pradžiamokslis. Dalis II, sutaisė J. Damijonaitis. Aptaryta35

1138. Geografijos vadovėlis, skiriamas Lietuvos mokykloms su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Sudėjo Juozas Gabrys, pusl. 7775

1184. Tiesų vadovas, ir patarėjis. Sutaisė L. De Morasse. Vertė V. A. Juristas. Naudinga knygė, ypatingai norintiems susipažinti su įvairiomis legalistikoms teisėms. Chicago, Ill. 1913, pusl. 141. 1.00

VISOKIOS KNYGOS.

1187. Blogi Kudikų Papročiai, su paveikslais, parašė Dr. A. L. Graičiūnas; kiekvienai motinai ši knygelė patartina perskaityti.20

1190. Humoras ir Satyra. Lietuviams laisvo laiko praleidimui ir saldiems juokams. Surinko juokų mylėtojas. Toje knygoje surinkti juokingiausi aprašymai, aforizmai ir visoki anekdotai. Chicago, Ill. 1910, pusl. 158.50

1195. Tikri juokai. Lietuvių palinksimimui parašė, ir sugraibė Jonas Viskas. Dideli ir maži, apšviesti ir prasti be skirtumo visi kviečiami į juokų pasaulę. Chicago, Ill. 1912, pusl. 208.50
(Toliau bus)

Ar Jus Duosite mumssavonomone?

Jus esate daug skaitę apie Geležinkelius.

Jus žinote, kad tas naujas įstatymas kuris yra dabar perėjęs, dabar geležinkelių kompanijos praleis daugiau pinigų pagerinimui

Jus žinote, kad tas galės PADIDINTI kainą važinėjimui.

Užtat ŽMONIJAI tas turi DAUGIAUSIA apeiti.

Ta ŽMONIJA esi TAMSTA, nieko neženklina kas Tamsta esi, kur gyvenai ir ką veiki.

Užtat geležinkelių klausimas turėtų JUMS APEITI, Jis turi iškelti ant Jus, todėlgi Jus turėtumet DABAR juos studijuoti. Kad apsisaugojus savo ypatingus interesus. Tamstų nusprendimas turi remtis ant FAKTŲ.

Patarnavimas, Mokestis, Stotys, Prižiūrėjimas, Mandagumas ir daug KITOKIŲ dalykų turėtų Tamstų atydą atkreipti daugiau negu lyg šiol.

Biski mastyto Jums parodytų kodel teisinga voga "MƏSOS" galėtų buti po JUSŲ priežiu.

Jeigu Jus sutinkate su mumis, taigi išreikškite mums savo nuomonę? Ar Tamstos nepasigalėsite krasos ženklelio ir parašykite antrašę ant konverto ir prisiųskite kuponą atgalios?

Yes? TAI BALSUOKITE! Jus nereikalausite parašyti savo pavardę. Tik prisiųskite mums savo kuponą į Bureau of Railway Publicity of Illinois, 38 South Dearborn Street, Chicago, ir PADARYKITE TĄ DABAR. Išplėskite šią kuponą ir prisiųskite mums. Ačiū.

Bureau of Railway Publicity of Illinois

Anderson Pace, Manager
38 So. Dearborn St.
Chicago

Vote Coupon

BUREAU OF RAILWAY PUBLICITY OF ILLINOIS
38 South Dearborn Street, Chicago

Yes, Aš esu tos nuomonės, kad duoti generaliską oficialią informaciją apie geležinkelius.

Note: Nesakykite ne ir paskui užmirškite balsuoti. JUSŲ BALSŲ mes norime. Prisiųskite DABAR. Nėra reikalo parašyti savo pavardę. Ačiū.

Yes
X

Chicagoje

STETIKAS ARMOURO SKERDYKLOSE.

Šiomis dienomis Chicagoje Armouro skerdyklose su-streikavo visi darbininkai, kurie dirbo klejus. Streikieriai reikalauja padidinti mokesčių iki 40 centų ir pagerinti darbo sąlygas. Bet milijonieriai "gyvulių karaliai" nenori išpildyti teisingų darbininkų reikalavimų.

ŠIANDIE VAKARE VISI ŠV. JURGIO PARAPIJOS SVETAINEI

Primename gerbiams skaitytojams, jog šandio Šv. Jurgio parapijos svetainėje bus Chicagoje lietuvių maitingas delei išrinkimo komiteto surengti. "Lietuvių Dieną". Visi geros valios lietuviai, kuriems nuoširdžiai rupi gelbėjimas bėdąjančių brolių, kuoskaitlingiausiai atsilankykite į šį susirinkimą. Yra svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų žmonės iš visų Chicagoje lietuvių kolonijų, kaip tai: Brighton Parko, Atlantic City, Cicero, Roselando, West Pullmano, North Side, Waukegano, Bridgeport, West Side, Town of Lake, South Chicago, Riverside, Chicago Heights, Englewood, East Chicago ir kitų.

Susirinkimas prasidės lygiai 8 val. vakare. Nesivėlinkite.

Kadangi susirinkime galės būti labai daug žmonių, tad, delei užlaikymo tvarkos, prašome visų užsilaikyti ramiai, mandagiai. O jeigu atsisrūtų žmonės, kurie bandytų kelti truksmą, pasistengkite juos nutildyti. Meilė tėvynės tebūna mums už vadovą šiam darbe. Kiekvieno lietuvių dabar turi but švenčiausia priedermė gelbėti žustančius nuo bado, ligų ir kitų karės palydovų. Surinkti pinigai "Lietuvių Dienoje" be pagalbos jokių fondų bus tuojau siunčiami Lietuvon per Amerikos Raudonąją Kryžį. Taip nutarė lietuviai suvažiavę į Wilkes-Barre, Pa. Taigi jokio nepasitikėjimo čia but negali.

Tie, kurie šį vakarą mane savo draugysčių susirinkimus laikyti, butinai atidėkite susirinkimus kitą kartą, o visi rinkitės į šv. Jurgio svetainę.

Į komitetą reikia rinkti žmones šviesius, veiklius, i tekingus, kurie prisėm ant savęs darbą šventai j išpildo.

Lietuviai, bukime tikrai Lietuvos gelbėtojais! Visi kaip vienas ir vienas, kaip visi kibkime į darbą. Kito tokos progos gal nekuomet neturėsime. Rengkimės iš anksto, kad paskui nesigailėtum. Vaizdas bėdąjančios tėvynės te vadovauja mus tame šventame darbe.

Visi bukime pirmais! Visi sukrusime!

IŠ NORTH SIDE'S.

AR TAMSYPBĖ, AR BLOGA VALIA?

Rugsėjo 5 dieną Giesmininkų Dramatiška Draugija po Šv. Cecilijos globa turėjo susirinkimą ir savo nutarimuose padarė tris didelės - dides klaidas:

1. Prigulėjimą į Tautos Fondą atidėti nusvarstyti metiniam susirinkimui.

2. Savo baltaus paskelbimą duoti ir vietos socialistų laikraščiui.

3. Prisidėti prie Sus-mo Lietuvių pašalpinių draugijų Illinois valstijoje.

Todel pasirodo:

1. Vilkinči prigulėjimą į Tautos Fondą, reiskia didelį tautišką nesupratimą.

2. Duoti paskelbimus į savo priešininkų laikraščius, reiskia tuos laikraščius materialistiškai renti ir palai-kyti.

3. Prisidėti prie augščiau paminėto draugijų sus-mo reiskia prieštarauti Jo Mal. antvyskupio pareidymams parapijų reikale. Nes ji, budama laisvamanystės įtek-mėje, vyskupo pareigas stengias sau pasisavinti.

Taigi, kaip man, taip ir kitiems tėvinainiams ir ne-suprantama, kodėl Lietuvių Giesm. Dram. draugija taip atžargariai elgiasi?

Ar toj draugijoje gyvuo-jia tamsybė, ar gal jos vadovų bloga valia?

Į šį klausimą norėčiau iš-girsti viešai paaiškinimą.

M. Mažeika.

SALIUNININKAMS PRI-SIEINA STRIUKAI.

Šiomis dienomis vėl like-inešta 19 skundų ant saliu-ninkų, kurie nedėliomis lai-ko atdarus savo "žemiskus rojus".

Reikia tikėtis, kad šie v-si saliumai bus uždaryti ir "laisnės" jiems nekuomet nebus sugrąžintos.

CHICAGOS VYČIŲ SKOLI-NAMAI - TAUPOMAJAI BENDROVEI SEKASI KUO GERIAUSIAI.

Si, viršįvardyta įstaiga kaskart pasekmingiau pra-deda gyvuoti. Skaičius nau-jų sąnarių, kurie taupia pi-nigus šioje bendrovėje, vis auga ir auga. Praeitame pamedelyj į bendrovės ka-są įplaukė arti 400 dolerių. Patariame visiems kuoskai tlingiausiai rašyties į šį naudingą ir reikalingą or-ganizaciją.

Susirinkimai buna pane-dėliais, Šv. Jurgio parapi-jos svetainėje.

ŠUNIMS IR KATĖMS PAVOJUS.

Daktarai senai jau persi-tikrino, kad limpančias li-

gas platina ne tik musės ir uodai, bet taipogi ka-tės ir šunys. New Yorke, prasidėjus vaikų paraly-žiui, laike vienos savaitės li-ko užmušta 72,000 kačių ir 8,000 šunų. Tą patį mano-ma padaryti ir Chicagoje, kadangi epidemija, vaikų paralyžiaus čia toli gražu neišnyko.

Aldermanas Haderlein dar prieš keletą metų buvo įnešęs sumanyimą, kad už "laisnų" kačių laikymui mokėti \$2.

GYDĖ LIGONIUS NETU-RĖDAMAS PAVELIJIMO.

Šiomis dienomis liko su-areštuotas gydytojas Geo. Terry (721 Madison st.), kuris gydė ligonius, neturė-damas "laisnės".

ATVAŽIUOS CHICAGON WILSONAS.

Angliški laikraščiai rašo, kad šiame mėnesyje Chica-gon žada atvažiuoti Sovie-nytų Valstijų prezidentas Woodrow Wilsonas.

IŠ NORTH SIDE.

Šv. Juozapo Ap. draugi-jia turėjo susirinkimą rug-sėjo 3 dieną. Nutarta pri-sidėti prie vietos Tautos Fondo 43 skryiaus, kad ben-drai pasidaruoti aukų rin-kime Lietuvių Dienoje.

Į skryių atstovais nuskirta K. Kupris ir K. Repšis. Si-tie atstovai taip-pat įgalio-ti visokiais aukų rinkimo reikalais susinešti su kitų draugijų valdybomis. Be to išrinkta du įgaliotinai pa-gelbėti aukų rinkime — J. Žekaitė ir J. Sušis.

Ar ieškote dar-bo? Skaitykite Drauga

Kas nori gauti darbą, turi kreipties valstijinin darbo biuran į "Unskilled Labor Department", 520 W. Mou-roe st., Chicago. Visi dar-bai duodami veltui. Ir ten pasakoma, kiek kas kur ga-li uždirbti.

Reikalinga: 25 darbininkai į gelžgalių kiemą.

2 automobilius plauti.
100 į plieno įstaigas.
100 namus griauti.
6 iškrauti vagonus.
6 porteriai į stotis.
400 į stock yardus.
100 darbininkų į dirbtu-ves.

4 džianitoriai.
19 porterių.

"Reikalingas vargoninin-kas, kuris turi gerą balsą ir gali mokinti bažnytinį cho-rą".

Del platesnių žinių kreip-ties pas:

KUN. R. F. ŠATKUS,
117 Lackawanna ave.,
DURYEA, PA.

TAUTŲ SANTAİKA AMERIKOJE.

Europoje tautos mušasi ko-vodamos už gyvastį ir mirtį. Amerikoje tos pačios tautos gyvena geriausioje santaikoje viena su kita ir tą pačią san-taiką viršija taipgi savo gar-be Triner's American Elixir of Bitter Wine. Girardo Va-rano, italas, rašo iš Mount Carmel, Pa.: "Aš neklysiu augšindamas Jūsų gyduolę, delto, kad ji yra ištikrųjų ga-linga. Nors aš dar nepabai-giau gerti antros bonkos, aš jau jaučiu jos veikmę šiame atvėjyje, taip kad aš negaliu rasti tikro išreiškimo tam ap-rašymui." Mykolas Bobien-ski, lenkas, rašo iš North-bridge, Mass.: "Aš vartoju Trinerį American Elixir of Bitter Wine antri metai, ir aš nepajiegčiau gyventi ant šios žemės be jojo". Ištikrųjų tai yra geriausia gyduolė nuo už-kietėjimo, abelno silpnumo, galvos skaudėjimo, išputimo, nerviškumo, vidurių ligų ir žarnų. Aptiekose. Kaina \$1.00.

Trinerio Tepalas yra stipri gyduolė išlaikiniam vartoji-mui tikrai, suteikianti naują pagelbą nuo neuralgijos, reu-matizmo, intempimo, įvairių atsitikimų ir t.t. Kaina 25c ir 50c aptiekose. Krasa 35c ir 60c. Joseph Triner, Ma-nufacturing Chemist, 1333—1339 So. Ashland Ave., Chi-cago, Ill. (App.)

Skaitykite ir platinkite "Draugą". Rašykite įdomių žinių iš savo krašto.

THE KEISTER'S LADIES TAILORING COLLEGE.

40 ir Cottage Grove Ave., Chicago, Ill. Telefonas Oakland 5252.

Jūs nusistebesite kaip puiki ir len-gva yra mūsų metodo padirbimo dra-bučių.

Todel Keister College yra popula-riska. Pamatykite mus apie specia-lia kaina del siuto.

KAINOS MOKYNIAMS:
Pilnas kursas su instrukcijoms \$25.00
Siyvimo kursas 10 dienų \$5.00

PRANEŠIMAI.

Paiėskau pusininko, gerai apmokamas biznis, lietuvių apgyventoj vietoj ant North Sides. Atsišaukite: 1901 WABANSIA AVE. CHICAGO, ILL.

PAIESKAU dviejų mer-ginų mokytojų baigusių High School. Turi mokėti gerai Lietuviškai ir Ang-liškai. Atsišaukite sekan-čių adresu:
KUN. J. LIETUVNIN-KAS,
308 N. Paca st.,
BALTIMORE, MD:

Paiėskau Rozalijos Mazavitskai-tės Kanno gub., šiaulų pavieto Vie-liknių parapijos, Užlieknų kaimo. Kas žino kur ji gyvena arba ji pati atsi-šaukite sekančių adresu:
PRANAS ŠVAZAS,
12148 Lowe Ave.,
West Pullman, Ill.

Paiėskau p. Bajorino kuris du mėnesiai atgalios ieškojo darbo per "Draugą". Tuomet jis gyveno Chi-cago Heights, paskui išsikėlė į So. Chicago. Aš pamėčiau jo adresą, tai-gi malonėkite atsiliepti sekančių ad-resu:
ANTANAS BAUZA,
P. A. Box 222
P. O. Box 222
TOLLESTON, IND.

"DRAUGO" Adminis-traciją atdara nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. Utar-ninkais, Ketvergais ir Su-batoms iki 8 val. vakare.

DIENRAŠTIS
"DRAUGAS"
Kainuoja tikrai
\$3.00
Metams

Suvalkijos
Zemlapis
Gaunamas
"DRAUGO" KNYGYNE
Kaina su pristatimu
\$1.00

REIKALINGA jaunų vyrų, kurie galėtų pašvesti atliekamą nuo darbo laiką arba visą laiką mokyties real estate business. Padarysite pinigų besimokindami.

Atsišaukite greitai į Parkholing (šali Grant Work) kasdieno po piet, ir klauskite pono V. Stulpinas Assistant Manager, N. W. Cor So. 48th Ave., and W. 19 St., CICERO, ILL. Telephone Cicero 225.

GERA VIETA GERAM VARGONINKUI.

Lietuvių parapijoje reika-ingas yra vargoninkas. Ku-ris galite užimti vargoninko vietą — atsišaukit. Išliga-draug su aplikacija pasiūski-te šio adresu:

"Draugo" Administracijai,
1800 W. 46th St.,
Chicago, Ill.

Perduoti A. Z.

6-tas GRAŽUS BALIUS SU PROG-A MU RENGIA.

Dr-stės Ražančavos Panu ir Mote-rių kuris atsisbus nedėlioj rugs. 17 d. 1916 m. Šv. Jurgio parapijos salėj, ant 32 Pl. ir Auburn Ave., Pradžia 5 val. vak. Įžanga 25c. Muzika Brolių Sarpalio.

VINCAS STANCIKAS yra mūsų įgaliotas agenta-rinkti prenumeratą "Draugui" ir priiminėti pinigų Chicagoje ir apielinkėje. "DRAUGO" ADM.

Amerikos Lietuvių Mokykla

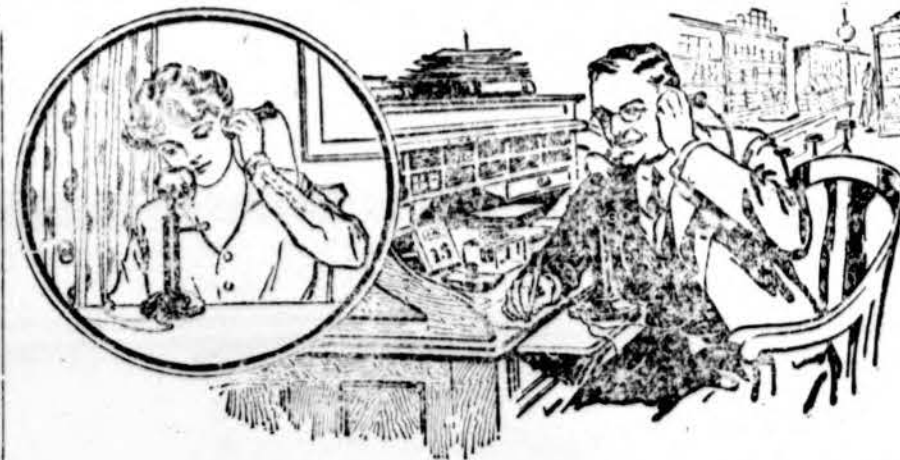
Mokinama: angliškos ir Lietuviš kos kalbų, aritmetikos, knygvedystės stenografijos, typewriting, pirklybos teisiu, Sov. Valst. istorijos, abelno istorijos, geografijos, politikinės eko nomijos, pilietystės, dailarašystės. Mokinimo valandos: nuo 8 ir ryte iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30 3360 Emerald ave., CHICAGO, ILL.

LIETUVIŲ BUČERNIŲ DARBI-BININKŲ SUSIRINKIMAS TOWN OF LAKE.

Draugai bučeriai malonėkite kuo skaitlingiausiai atsilankyti. Atminkite kad šis paskutinis su-sirinkimas kuriame galiesti pi-giai įstoto už \$1.00, o vėliau tu-rėsime mokėti \$25.00.

Taipgi bus daug svarbų ap-kalbėjimų. Susirinkimas įvyks serėdoj Rugsėjo 13 J., 8 val. vak. Ant. Blinstrupo svet., 4501 S. Hermitage ave.

Kviečia visus ORGANIZACIJA.

Padarant Nuobodžias Valandas Uzimtoms

KIEKVIENAS nori visuomet pirkti dalykus už specialė kainą.

Kuomet krautuvėje nėra daug darbo, ir klerkai ne-turi ką veikti, tuomet gabus biznieriūs pašaukia savo kostumerius per telefona nurodo jiems spe-cialė kainą ant savo tavoro, tuomi tai paverčia nuobodžias adynas į darbimėti.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100

MUZIKA
Beethoveio Lietuvių Konservatorijoje
Muzikos mokslas prasidės
RUGSĖJO 11 d. Mokinama skambinti pianu, smuikuoti, var-gonininkavimu, dainuoti ir gro-ti ant visų pučiamųjų instru-mentų. Taipgi išguldoma teorija, harmonija ir muz. istorija. Užsirašyti į bile kurį mu-zikos skyrių galėma die-nomis ir vakarais nuo Rugs. 1 d.

A. POCIUS,
DIREKTORIUS
950 W. 33rd STREET
Viršium Tananevičiaus Bankos.

Naujas Veiklas, Surengtas Vienam Balsui ir Piano MEILĖ

Jau išėjo iš spaudos. Muzika A. Aleksandravičiaus. žodžiai L. Šilelio. Kaina 40c. Gauna-ma "Draugo" Knygyne. Pinigai galima siųsti krasos enkdeliais

PARDAVIMUI.
Parsiduooda pirmos rūšies gerimų įstaiga.
Atsišaukite:
618 W. 18th St.

IŠKILMINGAS VAKARAS Ned., 17 d. Rngsėjo, 1916

M. Meldžio svetainėje 2242 W. 23 Pl. Vakarą bus labai įdomus ir margas. Bus deklamacijos, monologai, dialogai, dainos ir bus suos-ta labai juokinga komedijė "Žydas Statinėje". Taigi gerbiame lietuviai ir lietuvaits seni ir jauni nuoširdžiai esate kviečiami atsi-lankyti į tą taip prakilų vakarėlį, o užtikriname jog busite užganė-dinti.

Po programai bus puiki muzika, šokiai žaislai ir tt.
ĮŽANGA 25c ir 50c.
Pradžia 7 val. vakare. Dury's atsidarys 6 val. vakare.

EXTRA NAUJIENA

Kuo tik išėjo iš spaudos šitos **LABAI ĮDO-MIOS** kninkelės:

1) **SOCIALISTŲ NORAI IR DARBAI TIESOS ŠVIESOJE.** Čia gyvais atsitikimais prirodyta, ko nori socialistai. Čia išvilktą aikštėn **SOCIA-LISTŲ SEKRETAI.**

2) **Į SOCIALISTŲ ROJŲ.** Kas nori links-mų pasiskaitymų, teperka šitą kningutę.

3) **GIORDANO BRUNO.** Didis bedievių kan-kinys. Kas nori pažinti bedievius ir jų vadus, skaitykit šitą kningutę.

Perkant **PAVIENTU** kiekviena kningelė te-kaštuoja tik po 5 CENTUS. Imdamas **VIENOS RUSIES** kningelių nemažiau 100, gausi po 3 cen-tus, imdamas nemažiau 200, gausi po 2 centu, im-damas nemažiau 500, gausi po 1 centą.

Kas norėtų gauti **NE VIENOS RUSIES**, bet sudėtus iš trijų pirmųjų rūšių kningelių, tas už 200 kningelių užmoka 5 dol., o už 500 tik 8 dol.

4) **MARKSAS II.** Pasiremiant pačiais svar-biausiai **SOCIALISTŲ DOKUMENTAIS**, šitoje kningelėje yra išrodyta, kaip socialistai rengia žmonijai **BJAURIA VERGIJA.**

Ta kningelė yra didesnė. Perkant **PAVIE-NIU**, ji tekaštuoja tik po 8 CENTUS. Imdamas nemažiau 100, gaus po 5 CENTUS, imdamas ne-mažiau 200, gausi po 4 CENTUS, imdamas ne-mažiau 500, gausi po 2 CENTU.

Gerb. **KUNIGAMS IR AGENTAMS** čia **GE-RIAUSIA PROGA** paskleisti po žmones nandin-gų ir įdomių kningelių. Pasiskubinkite užsisa-kyti! Piningus reikia užmokėti **UŽSISAKANT.**

Su visais tais reikalais kreipkitės į **"DRAU-GAS" PUB. CO.**
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.